
DR. KISS HENRIETT¹

**ZENEHALLGATÁS AZ ÁLTALÁNOS ISKOLAI ÉNEK-ZENE
ÓRÁKON AZ 1960-as ÉVEKBEN 2/2.**

¹ Dr-. Kiss Henriett zenetörténész tanulmányának első része a Parlando 2022/5. számában jelent meg: [Dr. Kiss Henriett: Zenehallgatás az általános iskolai ének-zene órákon az 1960-as években \(2/1.\) \(pdf\)](#)

Eötvös Loránd Tudományegyetem Pedagógiai és Pszichológiai Kar

**Neveléstudományi Doktori Iskola, vezetője: Prof. Dr. Halász Gábor, DSc habilitált
egyetemi tanár**

**Pedagógiatörténet Doktori Program, vezetője: Prof. Dr. Németh András, DSc, az MTA
doktora, egyetemi tanár**

Kiss Henriett:

Zenehallgatás az általános iskolai ének-zene órákon az 1960-as években

Melléklet

Konzulensek:

témavezető:

Dr. habil. Szabolcs Éva PhD egyetemi tanár

ELTE PPK Neveléstudományi Intézet

Történeti, Elméleti és Összehasonlító Pedagógiai Kutatócsoport

társ-témavezető:

Dr. habil. Bodnár Gábor DLA intézetigazgató egyetemi tanár

ELTE BTK Művészetközvetítő és Zenei Intézet

Bíráló bizottság:

Elnök: Dr. Vámos Ágnes, egyetemi tanár, ELTE PPK

Belső bíráló: Dr. habil. Kopp Erika, egyetemi docens, ELTE PPK

Külső bíráló: Dr. Orsovics Yvette, egyetemi adjunktus, Selye János Egyetem

Titkár: Dr. Baska Gabriella, egyetemi adjunktus, ELTE PPK

Tagok: Dr. Németh András, egyetemi tanár, ELTE PPK

Dr. Tóthné Dr. Váradi Krisztina, főiskolai docens, EKE Ének-Zene Tanszék

Dr. habil. Rapos Nóra, egyetemi docens, ELTE PPK

1. ábra OPI (1964a, szerk.): *Zenehallgatás az általános iskola 1-4. osztálya számára.*

Összeállította Kovács Lajos. Magyar Hanglemezgyártó Vállalat, Budapest; OPI (1964b, szerk.): *Zenehallgatás az általános iskola 5. osztálya számára.* Összeállította Lugossy Magda és Petneki Jenő. Magyar Hanglemezgyártó Vállalat, Budapest; OPI (1964c, szerk.): *Zenehallgatás az általános iskola 6. osztálya számára.* Összeállította Lugossy Magda és Petneki Jenő. Magyar Hanglemezgyártó Vállalat, Budapest.

Fotó: Baráth Éva.

2. ábra OPI (1965, szerk.): *Zenehallgatás az általános iskola 7. osztálya számára.*
Összeállította Péter József és Petneki Jenő. Magyar Hanglemezgyártó Vállalat, Budapest.
Fotó: Baráth Éva

3. ábra OPI (1966, szerk.): *Zenehallgatás az általános iskola 8. osztálya számára.*
Összeállította Péter József és Petneki Jenő. Magyar Hanglemezgyártó Vállalat, Budapest.
Fotó: Baráth Éva.

1. táblázat: Az 1–4. osztályos zenehallgatási lemez tartalma.

Források: Országos Pedagógiai Intézet (1964a, szerk.): *Zenehallgatás az általános iskola 1–4. osztálya számára*. Összeállította Kovács Lajos. Magyar Hanglemezgyártó Vállalat, Budapest.

A lemez oldal száma	A blokk száma	A zeneszerző(k) neve(i)	A mű/részlet(ek) címe(i)	Az előadó(k) neve(i)	A blokk időtartama	Kapcsolat a dalanyaggal	Megjegyzések
I.	1.	1, Bartók [Béla] 2, Kodály [Zoltán]	1, Gyermekeknek – sorozatból két dal a, Elvesztettem páromat b, Kis kece lányom 2, Katalinka (Gyermekdal énekkari feldolgozásban)	1, Bartók Béláné, Pásztory Ditta (zongora) 2, Magyar Rádió és Televízió Gyermekköre, vezényel: Csányi László	2'45"	1/a: 2. osztály: 7. Van egy kedves..., 3. osztály: 12. Szegény legény... 1/b: 1. osztály: Kis kece lányom..., 2. osztály: 7. Van egy kedves..., 2. osztály: 62. Szellő zúg távol... 2, 2. osztály: 7. Van egy kedves..., 2. osztály: 55. Májusi tánc, 2. osztály: 62. Szellő zúg távol...	1, A Gyermekeknek című sorozat 1. kötetének 3. és 17. száma. A 17. darab címe: Körtánc (Bartók, ©1946). 2,-

A lemez oldal száma	A blokk száma	A zeneszerző(k) neve(i)	A mű/részlet(ek) címe(i)	Az előadó(k) neve(i)	A blokk időtartama	Kapcsolat a dalanyaggal	Megjegyzések
I.	2.	Bartók [Béla]	C-dúr rondo	Gabos Gábor (zongora)	2'56"	2. osztály: 7. Van egy kedves..., 2. osztály: 29. A zöld fenyőfán, 3. osztály: 29. Jaj, de pompás...	A Három rondó népi dallamokkal zongorára című ciklus első darabja (Tallián, 2016). A rondótéma eredetileg egy szlovák dal, amely Magyarországon az A zöld fenyőfán szöveggel közismert.
I.	3.	Bihari János	Lassú magyar (a-moll verbunk) Gulyás László feldolgozása	Magyar Állami Népiegyüttes Zenekara, vezényel: Albert István	2'27"	2. osztály: 11. Szőlő érik, 3. osztály: 8. Tokaj-vidék (szüret), 4. osztály: Fújjad sípod	-

A lemez oldal száma	A blokk száma	A zeneszerző(k) neve(i)	A mű/részlet(ek) címe(i)	Az előadó(k) neve(i)	A blokk időtartama	Kapcsolat a dalanyaggal	Megjegyzések
I.	4.	1, Bárdos L[ajos] 2, Járdányi [Pál]	1, „Kicsinyek kórusa”-ból két dal: a, Az árgyélus kismadár b, Elszaladt a kemence 2, Részletek a „Gergő nótái” című gyermekkarból a, Őszi ének b, Dal a kismadárról	1/a és b: Magyar Rádió és Televízió Gyermekkórusa, vezényel: Csányi László 2, ugyanaz	5'07"	1/a: 4. osztály: Az árgyélus kismadár 1/b: 4. osztály: Elszaladt a kemence 2/a: 2. osztály: 22. Őszi dalok, 2. osztály: 28. Ismétlő óra, 3. osztály: 10. Őszi dalok, 4. osztály: Őszi dalcsozor 2/b: ugyanaz mint 2/a	1/a és b: A népdalfeldolgozások a Kicsinyek kórusa I. füzetében a 7. és a 15. szám alatt szerepelnek (Bárdos, ©1951). 2/a és b: Az Őszi ének a II., a Dal a kismadárral a VI. tétel a sorozatban. A verseket Szőnyi Zoltán írta (Járdányi, 1963).
I.	5.	Leopold Mozart	Menüett a „Gyermekszimfóniából”	Magyar Rádió és Televízió Szimfonikus Zenekara, vezényel: Lehel György	3'56"	2. osztály: 8. szó-mi ismétlés, 2. osztály: 47. Mély erdőn..., 4. osztály: Napsugárka... (tavasz), 4. osztály: Kakukk, kakukk	-

A lemez oldal száma	A blokk száma	A zeneszerző(k) neve(i)	A mű/részlet(ek) címe(i)	Az előadó(k) neve(i)	A blokk időtartama	Kapcsolat a dalanyaggal	Megjegyzések
I.	6.	1, [Wolfgang Amadeus] Mozart 2, A[dolphe] Adam – G. Schmidt	1, Bűvös csemettyű 2, Változatok egy Mozart-témára. Részletek. a, a téma bemutatása (ének) b, a 2. variáció (ének-fuvola)	1, Magyar Rádió és Televízió Gyermekekórusa, vezényel: Csányi László 2, László Margit (szoprán), Lajos Attila (fuvola), Magyar Rádió és Televízió Szimfonikus Zenekara, vezényel: Lehel György	4'10"	1, 3. osztály: 2. Kezdődik az év, 4. osztály: Tanévkezdésre 2, 2. osztály: 25. Téli dalok, 3. osztály: 22. Téli dalok, 4. osztály: Téli dalokhoz	1, Részlet a Varázsfuvola című opera I. felvonásának végéből (Mozart, 1970). 2, A téma W. A. Mozart zongoravariációinak (KV 265) a témája, az Ah, vous dirai-je, maman kezdetű francia dal (Sadie, ©1980, 1982). Nálunk a dallam Rossa Ernő magyar szövegével (Hull a pelyhes fehér hó) közismert.

A lemez oldal száma	A blokk száma	A zeneszerző(k) neve(i)	A mű/részlet(ek) címe(i)	Az előadó(k) neve(i)	A blokk időtartama	Kapcsolat a dalanyaggal	Megjegyzések
I.	7.	1, Bárdos L[ajos] 2, Kadosa [Pál] – Raics [István]	1, Kossuth Lajos táborában 2, Május-köszöntő	1, Magyar Néphadsereg Művészegyüttesének Énekkara, vezényel: Kis István 2, Magyar Rádió és Televízió Énekkara és Szimfonikus Zenekara, vezényel: Vásárhelyi Zoltán	5'38"	1, 1. osztály: április 4-i és május 1-i dalokhoz, 2. osztály: 44. Sej, a mi lobogónkat, 2. osztály: 45. Ismétlés, 3. osztály: 45. Esik eső karikára, 4. osztály: Jól van dolga... 2, 1. osztály: április 4-i és május 1-i dalokhoz, 2. osztály: 56. Május 1., 3. osztály: 55. Május új fénye, 4. osztály: Májusi köszöntő	1,- 2, -
II.	1.	Kodály [Zoltán]	Háry János című daljátékából két részlet a, Bécsi harangjáték b, Ábécédé	Magyar Állami Operaház Zenekara és Gyermekkkara, vezényel: Ferencsik János	3'04"	a, 1. osztály: 19. dósó (Duli-dula), 4. osztály: Ábécédé b, 4. osztály: Ábécédé	A daljáték 12. és 26. száma (Kodály, ©1929).

A lemez oldal száma	A blokk száma	A zeneszerző(k) neve(i)	A mű/részlet(ek) címe(i)	Az előadó(k) neve(i)	A blokk időtartama	Kapcsolat a dalanyaggal	Megjegyzések
II.	2.	1, Bartók [Béla] 2, Kodály [Zoltán]	1, Gyermekeknek – sorozatból két dal a, Elvesztettem páromat b, Cickom, cickom 2, Tücsöklakodalom	1, Bartók Béláné, Pásztory Ditta (zongora) 2, Sándor Judit (ének), Szűcs Lóránd (zongora)	5'03"	1/a: 3. osztály: 35. Elvesztettem páromat..., 3. osztály: 39. Cickom, cickom..., 1/ b: 3. osztály: 39. Cickom, cickom... 2, 2. osztály: 37. Virágéknál, 3. osztály: 31. Most viszik..., 4. osztály: Házasodik a motolla...	1/a és b: A Gyermekeknek című sorozat I. füzetének 11. és 5. számú darabja. Az 5. tétel címe: Játék (Bartók, ©1946). 2, A Magyar népzene című sorozat IV. füzetének 20. száma (Kodály, 1956).
II.	3.	1, [Wolfgang Amadeus] Mozart 2, [Pjotr Iljics] Csajkovszkij 3, [Pjotr Iljics] Csajkovszkij	1, Menüett 2, Induló a „Diótörő” című balettből 3, Keringő a „Csipkerózsika” című balettből	1, Magyar Állami Operaház Zenekara, vezényel: Koródy András 2, Magyar Állami Operaház Zenekara, vezényel: Franz Allers 3, Magyar Állami Operaház Zenekara, vezényel: Lehel György	7'21"	1, 4. osztály: ¾-es ütem gyakorlása, 4. osztály: Mit tudunk? (Ismétlés) 2, ugyanaz, mint 1. 3, ugyanaz, mint 1.	1, Részlet a Don Giovanni című opera I. felvonásának fináléjából (Mozart, 1995). 2,- 3, -

A lemez oldal száma	A blokk száma	A zeneszerző(k) neve(i)	A mű/részlet(ek) címe(i)	Az előadó(k) neve(i)	A blokk időtartama	Kapcsolat a dalanyaggal	Megjegyzések
II.	4.	[Camille] Saint-Saëns	Állatok farsangja. Részletek. a, Baromfi udvar b, Az elefánt c, Szamarak d, A hattyú e, Finálé	Varsányi László (I. zongora), Almásy László (II. zongora), Dénes Vera (gordonkaszóló), Magyar Állami Hangversenyzenekar, vezényel: Koródy András	8'07"	2. osztály: 17. Falusi hangverseny, 2. osztály: 40. Ismétlés (farsangi dalok), 3. osztály: 44. Áll a bál (farsang), 4. osztály: Dinom, dánom (farsang)	A mű 2., 5., 8., 13. és 14. tétele (Saint-Saëns, ©1951).

2. táblázat: Az 1–4. osztályos zenehallgatás anyaga felső tagozatos lemezeken.

Források: Országos Pedagógiai Intézet (1964a, szerk.): *Zenehallgatás az általános iskola 1–4. osztálya számára*. Összeállította Kovács Lajos. Magyar Hanglemezgyártó Vállalat, Budapest; Országos Pedagógiai Intézet (1964b, szerk.): *Zenehallgatás az általános iskola 5. osztálya számára*. Összeállította Lugossy Magda és Petneki Jenő. Magyar Hanglemezgyártó Vállalat, Budapest; Országos Pedagógiai Intézet (1964c, szerk.): *Zenehallgatás az általános iskola 6. osztálya számára*. Összeállította Lugossy Magda és Petneki Jenő. Magyar Hanglemezgyártó Vállalat, Budapest.

Osztály	Dal ill. alkalom	A dalhoz zenehallgatásra hozzárendelt mű	A zenehallgatási mű helye	Megjegyzés
1. osztály	Április 4-i és május 1-i dalokhoz	a, Szabó [Ferenc]: Munkásoké a jövő b, Aturov: Amuri partizánok dala	a és b: mindkét mű a 6. osztályos zenehallgatási lemezen (OPI, 1964c, szerk.) szerepel.	-
2. osztály	1, 18. Gyárkémények... 2, 45. Ismétlés 3, 51. Április 4.	1, Szabó [Ferenc]: Munkásoké a jövő 2, Ádám [Jenő]: A szép fényes katonának... 3/a Aturov: Amuri partizánok dala 3/b Szabó: Munkásoké a jövő	1, 2, 3/a és 3/b: mind a négy mű a 6. osztályos zenehallgatási lemezen (OPI, 1964c, szerk.) szerepel.	2, Ádám művének meghallgatása csak esetlegesként ajánlott.

Osztály	Dal ill. alkalom	A dalhoz zenehallgatásra hozzárendelt mű	A zenehallgatási mű helye	Megjegyzés
3. osztály	14. Lobogónkat fűjja...	a, Knyipper: Poljuska b, Aturov: Amuri partizánok dala	a és b: mindkét mű a 6. osztályos zenehallgatási lemezen (OPI, 1964c, szerk.) szerepel.	-
4. osztály	1, November 7. 2, Télapóhoz 3, Májusi köszöntő	1/a Aturov: Amuri partizánok dala 1/b Knyipper: Poljuska 2, [W. A.] Mozart: Szánkózás 3, Kodály [Zoltán]: Úttörő induló	1/a és b, 2: mindhárom mű a 6. osztályos zenehallgatási lemezen (OPI, 1964c, szerk.) szerepel. 3, A mű az 5. osztályos zenehallgatási lemezen (OPI, 1964b, szerk.) szerepel.	2, A zeneszerző műjegyzékének tanulsága szerint a KV 605-ös számú Német táncok és a KV 604-es számú Menüettek 3. darabja a Die Schlittenfahrt (Szánkózás), amely azonban Mozart jegyzékében nem szerepel Sadie, ©1980, 1982).

3. táblázat: Az ötödik osztályos ének-zene tankönyv zenehallgatásra vonatkozó szakdidaktikai apparátusának áttekintése.

Forrás: Lugossy Magda–Petneki Jenő (1964a): *Ének-zene. Tankönyv az általános iskolák ötödik osztálya számára*. Tankönyvkiadó, Budapest.

sorszám	oldalszám	a zenehallgatási szemelvény szerzői és címe	kottapéldák	szöveges apparátus	képi illusztrációk	zenei tárgyú olvasmányok	munkafüzeti feladatok
1.	4.	Kodály Zoltán–Raics István: Úttörőinduló	+	+	-	-	-
2.	9.	Kodály Zoltán: Hej, Dunáról fúj a szél	+	+	-	-	+
3.	18.	J. S. Bach: Menüett a Kottáskönyvből	+	+	+	-	-
4.	21.	Aturov–Alimov: Amuri partizánok	+	+	-	-	-
5.	22.	Bartók Béla: Délszlávok	+	+	-	-	+
6.	24.	Bartók Béla: Este a székelyeknél	+	+	+	-	+
7.	26.	P. I. Csajkovszkij: Régi francia dal	+	+	-	-	+

sorszám	oldalszám	a zenehallgatási szemelvény szerzői és címe	kottapéldák	szöveges apparátus	képi illusztrációk	zenei tárgyú olvasmányok	munkafüzeti feladatok
8.	28.	J. Haydn: Trombitajel (Menetjel)	+	+	+	-	+
9.	32.	Bárdos Lajos: Magos a rutafa című nőikarból az Összegyültek kezdetű dal feldolgozása	+	+	-	-	+
10.	33.	Bartók Béla: Katonanóta	+	+	-	-	+
11.	34.	R. Schumann: Katonainduló	+	+	-	-	+
12.	35.	J. Haydn: Trombitajel (Takarodó)	+	+	-	-	-
13.	41.	Kodály Zoltán: Kitrákotty-mese	+	+	-	-	+
14.	49–52.	Sz. Prokofjev: Péter és a farkas	+	-	+	+	+
15.	59.	Bárdos Lajos: Régi táncdal	+	+	-	-	+
16.	76–78.	Degeyter–Pottier: Internacionálé	+	+	+	+	-

4. táblázat: Az ötödik osztályos ének-zene tankönyv zenehallgatásra vonatkozó részeinek kottapéldái.

Forrás: Lugossy Magda–Petneki Jenő (1964a): *Ének-zene. Tankönyv az általános iskolák ötödik osztálya számára*. Tankönyvkiadó, Budapest.

sorszám	tankönyvi oldalszám	kottapélda	zenehallgatási mű	megjegyzések
1.	4.	Kodály Zoltán–Raics István: Úttörőinduló	Kodály Zoltán–Raics István: Úttörőinduló	-
2.	9.	Kodály Zoltán: Hej, Dunáról fúj a szél	Kodály Zoltán: Hej, Dunáról fúj a szél	-
3.	18.	J. S. Bach: Menüett a Kottáskönyvből (részlet)	J. S. Bach: Menüett a Kottáskönyvből	a kottapélda betűkottával van lejegyezve

sorszám	tankönyvi oldalszám	kottapélda	zenehallgatási mű	megjegyzések
4.	20–21.	Aturov–Alimov: Amuri partizánok dala	Aturov–Alimov: Amuri partizánok	A dal (20. o.) és a zenehallgatási mű (21. o.) ebben ez egy esetben két különböző oldalon szerepel.
5.	22.	Bartók Béla: Délszlávok (részlet)	Bartók Béla: Délszlávok	A kottapélda betűkottával van lejegyezve.
6.	24.	Bartók Béla: Este a székelyeknél (a két téma kottája)	Bartók Béla: Este a székelyeknél	-
7.	26.	Altatódal. Francia dal Rossa Ernő magyar versével	P. Csajkovszkij: Régi francia dal	-
8.	28.	J. Haydn–Weöres Sándor: Harsan a trombita	J. Haydn: Trombitajel (Menetjel)	-
9.	32.	Összegyültek	Bárdos Lajos: Magos a rutafa c. női karából az Összegyültek kezdetű népdal feldolgozása	-
10.	33.	Bartók Béla: Katonanóta (részlet)	Bartók Béla: Katonanóta	-
11.	34.	R. Schumann: Katonainduló	R. Schumann: Katonainduló	-
12.	35.	J. Haydn: Trombitajel (Takarodó)	J. Haydn: Trombitajel (Takarodó)	-
13.	41.	Kitrákotty-mese („Én elmentem a vásárba”)	Kodály Zoltán: Kitrákotty-mese	-
14.	49–52.	Sz. Prokofjev: Péter és a farkas (témák)	Sz. Prokofjev: Péter és a farkas	-
15.	59.	Régi táncdal (1583) Vargha Károly szövegével	Bárdos Lajos: Régi táncdal	-
16.	76–77.	Degeyter–Pottier: Internacionálé	Degeyter–Pottier: Internacionálé	-

5. táblázat: Feladatok, megfigyelési szempontok, kérdések, magyarázatok és ismétlés az ötödik osztályos ének-zene tankönyv zenehallgatásra vonatkozó részeiben.

Forrás: Lugossy Magda–Petneki Jenő (1964a): *Ének-zene. Tankönyv az általános iskolák ötödik osztálya számára*. Tankönyvkiadó, Budapest.

sorszám	tankönyvi oldalszám	zenehallgatási mű	feladatok száma mondatokban (db)	megfigyelési szempontok száma mondatokban (db)	kérdések száma mondatokban (db)	magyarázatok száma mondatokban (db)	ismétlések száma mondatokban (db)
1.	4.	Kodály Zoltán–Raics István: Úttörőinduló	2	1	1	1	0
2.	9.	Kodály Zoltán: Hej, Dunáról fúj a szél	2	3	0	4	0
3.	18.	J. S. Bach: Menüett a Kottáskönyvből	2	1	0	1	0
4.	21.	Aturov–Alimov: Amuri partizánok	1	1	0	3	0
5.	22.	Bartók Béla: Délszlávok	2	1	0	1	0
6.	24.	Bartók Béla: Este a székelyeknél	2	2	0	0	0
7.	26.	P. Csajkovszkij: Régi francia dal	2	0	0	1	0
8.	28.	J. Haydn–Weöres Sándor: Harsan a trombita	1	1	0	1	1
9.	32.	Bárdos Lajos: Magos a rutafa című női korból az Összegyültek kezdetű népdalfeldolgozás	1	2	0	1	1
10.	33.	Bartók Béla: Katonanóta	3	1	1	1	0
11.	34.	R. Schumann: Katonainduló	2	1	3	0	0
12.	35.	J. Haydn: Trombitajel (Takarodó)	1	1	3	1	0
13.	41.	Kodály Zoltán: Kitrákotty- mese	1	1	0	1	0
14.	49–52.	Sz. Prokofjev: Péter és a farkas	0	0	0	0	0

sorszám	tankönyvi oldalszám	zenehallgatási mű	feladatok száma mondatokban (db)	megfigyelési szempontok száma mondatokban (db)	kérdések száma mondatokban (db)	magyarázatok száma mondatokban (db)	ismétlések száma mondatokban (db)
15.	59.	Bárdos Lajos: Régi táncdal	2	1	3	1	0
16.	78.	Degeyter–Pottier: Internacionálé	1	1	0	0	0
Összesen: 73 (100%)	-	-	25 (34%)	18 (25%)	11 (15%)	17 (23%)	2 (3%)

6. táblázat: Az ötödik osztályos ének-zene tankönyv zenehallgatásra vonatkozó képi illusztrációi.

Forrás: Lugossy Magda–Petneki Jenő (1964a): *Ének-zene. Tankönyv az általános iskolák ötödik osztálya számára*. Tankönyvkiadó, Budapest.

sorszám	tankönyvi oldalszám	a zenehallgatási mű	kép aláírása	kép típusa	kép forrása	megjegyzés
1.	4.	Kodály Zoltán–Raics István: Úttörőinduló	-	-	-	-
2.	9.	Kodály Zoltán: Hej, Dunáról fúj a szél	-	-	-	-
3.	18.	J. S. Bach: Menüett a Kottáskönyvből	-	két fénykép	-	fénykép egy fuvolázó nőről, másik fénykép egy hegedülő férfiről
4.	21.	Aturov–Alimov: Amuri partizánok	-	-	-	-
5.	22.	Bartók Béla: Délszlávok	-	-	-	-
6.	24.	Bartók Béla: Este a székelyeknél	Bartók Béla fonográffal	fénykép	-	-
7.	26.	P. Csajkovszkij: Régi francia dal	-	-	-	-

sorszám	tankönyvi oldalszám	a zenehallgatási mű	kép aláírása	kép típusa	kép forrása	megjegyzés
8.	28.	J. Haydn: Trombitajel (Menetjel)	-	fénykép	-	két trombitáló úttörőt ábrázol a fénykép
9.	32.	Bárdos Lajos: Magos a rutafa c. női karából az Összegyültek kezdetű népdal feldolgozása	-	-	-	-
10.	33.	Bartók Béla: Katonanóta	-	-	-	-
11.	34.	R. Schumann: Katonainduló	-	-	-	-
12.	35.	J. Haydn: Trombitajel (Takarodó)	-	-	-	-
13.	41.	Kodály Zoltán: Kitrákotty-mese	-	-	-	-
14.	49–52.	Sz. Prokofjev: Péter és a farkas	-	ceruzarajz	-	a zenemű utolsó jelenetének illusztrálása.
15.	59.	Bárdos Lajos: Régi táncdal	-	-	-	-
16.	77.	Degeyter–Pottier: Internacionálé	Vörös katonák előre!	Uitz Béla képzőművészeti alkotásáról készült fénykép	-	Az alkotó, Uitz Béla neve a tankönyv tartalomjegyzékében szerepel.

7. táblázat: Az ötödik osztályos ének-zene tankönyv zenei tárgyú olvasmányai.

Forrás: Lugossy Magda–Petneki Jenő (1964a): *Ének-zene. Tankönyv az általános iskolák ötödik osztálya számára*. Tankönyvkiadó, Budapest.

sorszám	tankönyvi oldalszám	olvasmány címe	olvasmány szerzője	olvasmányban szereplő mondatok száma	egyszerű mondatok	összetett mondatok	olvasmány kiegészítő anyagai	megjegyzések
1.	6.	Őrizzük meg egészségünket!	nincs adat	23	9	14	Fénykép az olvasmány alatt: Kadosa Pál zongorázik (Lugossy és Petneki, 1964c. 18. o.)	Az olvasmány elsősorban az egészség és az énekhang megőrzéséről szól.
2.	19.	A népdalról	nincs adat	16	5	11	„Hol voltál báránycám?” Bartók Béla lejegyzésének fényképe (négy ütem)	-
3.	25.	A népdalgyűjtésről	Vikár Béla: Erdélyi út fonográffal (részletek)	22	9	13	Fénykép az olvasmány alatt: „Kodály Zoltán magnetofonról népdalt jegyez le”.	-

sorszám	tankönyvi oldalszám	olvasmány címe	olvasmány szerzője	olvasmányban szereplő mondatok száma	egyszerű mondatok	összetett mondatok	olvasmány kiegészítő anyagai	megjegyzések
4.	48–49.	Csodálatos ajándék	Romain Rolland: Jean- Christophe gyermekévei (részlet)	65	26	39	-	Romain Rolland Jean-Christophe című regényfolyamána k Hajnal című könyvét Jean- Christophe gyermekévei címmel Réti Laura fordította és dolgozta át (Rolland, R., 1957). Ennek egyik fejezete a tankönyvben szereplő olvasmány.
5.	49–52.	Prokofjev: Péter és a farkas	Sz. Prokofjev szövege (McAllister, 1980) Horváth Miklós fordítása	66	27	39	▪ az egyes témák kottapéldái ▪ a zárójelenet ceruzarajza ▪ munkafüzeti feladat	-

sorszám	tankönyvi oldalszám	olvasmány címe	olvasmány szerzője	olvasmányban szereplő mondatok száma	egyszerű mondatok	összetett mondatok	olvasmány kiegészítő anyagai	megjegyzések
6.	61.	Egy újságíró élményei	Schwede cikke (Legány, 1962) Legány Dezső fordítása alapján (a szöveg szerzőjéről nincs adat)	10	1	9	egy vegyeskar fényképe az olvasmány alatt	Schwede Das Schultheater im Tyrnauer Gymnasium című beszámolója a Westungarischer Grenzebote c. folyóirat 1898. február 25.-i számában jelent meg. Jelentősége abban áll, hogy ez az első, Kodály diákkorából származó újsághír (Legány, 1962).
7.	64	Bartók Béla gyermekkoráról	részlet a zeneszerző édesanyjának leveléből	12	0	12	az olvasmány alatt betűkottával lejegyezve Bartók Béla egy dallama Tánc címmel	-

sorszám	tankönyvi oldalszám	olvasmány címe	olvasmány szerzője	olvasmányban szereplő mondatok száma	egyszerű mondatok	összetett mondatok	olvasmány kiegészítő anyagai	megjegyzések
8.	76–78.	Az Internacionálé történetéből	Harsányi Zoltán	29	10	19	kotta: Degeyter–Pottier: Internacionálé Uitz Béla: Vörös katonák előre! c. alkotásának fényképe megfigyelési szempontok Degeyter–Pottier: Internacionálé c. művének meghallgatásához	-
9.	84–85.	Énekhangról, énekkarról	nincs adat	14	4	10	-	Az olvasmány az énekkar szólamairól, a hangfajtákról és a hangszínekről szól.

8. számú táblázat: Az ötödik osztály zenehallgatási lemezei.

Források: Országos Pedagógiai Intézet (1964b, szerk.): *Zenehallgatás az általános iskola 5. osztálya számára*. Összeállította: Lugossy Magda és Petneki Jenő. Budapest: Magyar Hanglemezgyártó Vállalat. Lugossy Magda és Petneki Jenő (1964a): *Ének-zene. Tankönyv az általános iskolák ötödik osztálya számára*. Tankönyvkiadó, Budapest.

lemez old. sorsz.	blokk sorsz.	szerző(k) neve(i)	műcím(ek)	előadó(k) neve(i)	időtár- tam	kapcsolat a tankönyv dalanyagával	megjegyzések
I.	1.	a) Kodály Zoltán–Raics István b) Kodály Zoltán c) Aturov–Alim ov	a) Úttörőinduló b) Hej, Dunáról fúj a szél c) Amuri partizánok dala	a) MRT Gyermekekara, vezényel: Csányi László b) ua. c) Magyar Néphadsereg Művészegyüt- tesének Énekkara, vezényel: Kis István	a) 0'28" b) 0'14" c) 3'	a) a bicinium kottája a tk. 4. o.- án szerepel. b) a bicinium kottája a tk. 9. o.- án szerepel c) a mozgalmi dal kottája a tk. 20. o.-án szerepel	a, „Ej, haj, száll az ének”: a hivatalosan 1946. június 2-án megalakult úttörőszervezet indulója. Zenéjét Kodály Zoltán szerezte 1947-ben (Romsics, 2010.). Kodály dallamához a szöveget 1948-ban írta Raics István (Reviczky, é.n.) b, Kodály Bicinia Hungarica című pedagógiai művének I. füzetében szerepel ez a népdalfeldolgozás (Kodály, ©1941). c, A dal magyar szövege („Völgyvidéken”) Zsombor János munkája (Lugossy és Petneki, 1964a). Az orosz polgárháborúban született induló, mely az Amur mentén harcoló vörösök dicsőségéről szól (Reviczky, é.n.).

lemez old. sorsz.	blokk sorsz.	szerző(k) neve(i)	műcím(ek)	előadó(k) neve(i)	időtár- tam	kapcsolat a tankönyv dalanyagával	megjegyzések
I.	2.	a) J. S. Bach b) Bartók Béla	a) Menüett a Kottáskönyvből b) Délszlávos	a) 1. Hernádi Lajos (zongora), 2. Komlós Péter (hegedű), Miklós György (zongora), 3. Szebenyi János (fuvola), Miklós György (zongora) b) 1. Bartók Béláné Pásztory Ditta (zongora), 2. Komlós Péter (hegedű), 3. Szebenyi János (fuvola)	a) 1. 1'29", 2. 1'31", 3. 1'50" b) 1. 0'35", 2. 0'32", 3. 0'30"	a) J. S. Bach művének részlete, betűkottával lejegyezve, a tk. 18. o.-án szerepel. b) Bartók művének részlete, szintén betűkottával lejegyezve, a tk. 22. o.-án szerepel.	a, J. S. Bach második felesége számára két kottáskönyvet írt. A műjegyzék tanulsága szerint a Notenbüchlein für Anna Magdalena Bach első kötete 1722–1725 között Köthenben, míg a második kötet 1725-ben Lipcsében készült. (Emery, Wolff és Temperley, 1989). A G-dúr Menüett a Neue Bach Ausgabe kötetében szerepel (Dadelsen, 1957, Hrsg.) b, „Bartók Béla: Mikrokozmosz. Zongoramuzsika a kezdet legkezdetétől. 153 darab hat füzetben (1926, 1932–1939).” (Tallán, 2016. 462. o.) A mű a II. füzet 40. száma alatt szerepel (uo.).

lemez old. sorsz.	blokk sorsz.	szerző(k) neve(i)	műcím(ek)	előadó(k) neve(i)	időtár- tam	kapcsolat a tankönyv dalanyagával	megjegyzések
I.	3.	a) Bartók Béla b) ua. c) Egressy Béni	a) Este a székelyeknél b) Magyar képek I. tétel c) Klapka-induló	a) Hernádi Lajos (zongora) b) Magyar Állami Hangversenyzenek ar, vezényel: Erdélyi Miklós c) Budapesti Koncert Fúvószenekar, vezényel: Borst Rudolf	a) 2'30" b) 3'12" c) 2'43"	a) A zongoramű két témájának kottája a tk. 24. o.-án szerepel. b) - c) A Föl, föl, vitézek kezdetű dal kottája a tk. 7. o.-án szerepel.	a) - b) Az Este a székelyeknél című zongoramű zenekari átirata (Tallián, 2016). c) A tk. (Lugossy és Petneki, 1964a) nem tesz említést ennek a műnek a meghallgatásáról, a kézikönyv (Lugossy és Petneki, 1964c) viszont megemlíti az induló hanglemezről történő meghallgatásának a lehetőségét.

lemez old. sorsz.	blokk sorsz.	szerző(k) neve(i)	műcím(ek)	előadó(k) neve(i)	időtár- tam	kapcsolat a tankönyv dalanyagával	megjegyzések
II.	4.	a) [P. I.] Csajkovszkij b) francia népdal–Rossa Ernő	a) Régi francia dalocska b) Altató	a) Hernádi Lajos (zongora) b) 1. Barlay Zsuzsa (alt), 2. László Margit (szoprán)	a) 1'09" b) 1. 1'19", 2. 1'16"	a) A tk. a 26. o.-on írja Csajkovszkij művének meghallgatását. b) A tk. a 22. o.-on közli az Altató c. dal kottáját.	Az Altató című dal eredetileg egy francia népdal, amelyhez Rossa Ernő írt magyar szöveget (Lugossy és Petneki, 1964a). Ugyanezt a francia népdalt dolgozta fel Csajkovszkij a 24 darabot tartalmazó Gyetszkij albom op. 39. (1878) című sorozatában (Dahlhaus és Eggebrecht, 1983, szerk.). Csajkovszkij kötetének címe magyarul: Ifjúsági album. A Régi francia dallam a 16. számú tétel (Solymos, 1972, közreadó).
II.	5.	Bárdos Lajos	Magos a rutafa c. kórus befejező tétele (Összegyültek...)	Leővey Klára gimnázium Kodály Zoltán kórusa, vezényel: Andor Ilona	1'40"	A tk. a 32. o.-on közli az Összegyültek... kezdetű magyar népdal kottáját.	A Magos a rutafa című női kar III., befejező tétele az Összegyültek kezdetű népdal feldolgozása (Reviczky, 2000. szerk.)

lemez old. sorsz.	blokk sorsz.	szerző(k) neve(i)	műcím(ek)	előadó(k) neve(i)	időtár- tam	kapcsolat a tankönyv dalanyagával	megjegyzések
II.	6.	a) J. Haydn b) Bartók Béla c) magyar népdal	a) Trombitajelek : 1. Menet, 2. Takarodó b) Katonanóta c) Fiumei kikötőben...	a) Polster József b) Bartók Béláné Pásztory Ditta (zongora) c) Egressy Béni Férfi Kamarakórus, 1. tenor, 2. basszus hangterjedelembe	a) 1. 0'18, 2. 1'39" b) 0'53" c) 1'10"	a) J. Haydn trombitajele (Menetjel) Weöres Sándor versével (Harsan a trombita) a tk. 28. o.-án, míg a Takarodó a 35. o.-on szerepel. b) Bartók zongoraművének kottája egy részlet erejéig a tk. 33. o.-án szerepel. c) Bartók Katonanótájának alapjául szolgáló népdal. A népdal egy versszakát a 33. o.-közli a tk.	a, - b és c, „Fiumei kikötőben”: a tankönyv (Lugossy és Petneki, 1964a) ebben a változatban közli a Bartók által feldolgozott népdal szövegét. „Bartók Béla: Gyermekeknek. Apró darabok kezdő zongorázóknak (1908–1910).” (Tallián, 2016. 435–438. o.). A tankönyvben szereplő népdalfeldolgozás az első füzet 18. száma alatt található Katonadal címen. A kotta függelékében a népdal szövege így kezdődik: „Nagyváradi kikötőben...” (Bartók, ©1946, 17. o., Függelék o.n.).

lemez old. sorsz.	blokk sorsz.	szerző(k) neve(i)	műcím(ek)	előadó(k) neve(i)	időtár- tam	kapcsolat a tankönyv dalanyagával	megjegyzések
II.	7.	Kodály Zoltán	a) Kitrákotty- mese b) Kitrákotty- mese a Székelyfonó című daljátékából	a) Basilides Mária (ének), Bartók Béla (zongora) b) Uher Zita (ének), Állami Operaház Zenekara, vezényel: Ferencsik János	a) 2'44" b) 2'30"	A tk. a 41. o.-on közli az „Én elmentem a vásárba...” kezdetű magyar népdal kottáját.	Az „Én elmentem a vásárba” kezdetű népdalt Kodály feldolgozta a Magyar népzene I. kötetében (Kodály, ©1925) és a Székelyfonó című egyfelvonásos daljátékában is (Kodály, ©1934).
II.	8.	Bárdos Lajos–Vargha Károly	Régi táncdal	MRT Énekkara, vezényel: Vajda Cecília	2'37"	A tk. az 59. o.-on közli a dalt Vargha Károly versével.	A tankönyv (Lugossy és Petneki, 1964a) Vargha Károly magyar szövegével („Édes rózsám”) közli a XVI. századi ungarescát. A mű a zeneszerző 85. születésnapja tiszteletére készült gyűjteményben kapott helyet (Bárdos, ©1984).
III.	9.	Erkel Ferenc–Kölcsey Ferenc	Himnusz	MRT Ének-és Zenekara, vezényel: Ferencsik János	2'	A tk. a 69. o.-on közli a Himnusz kottáját.	A tankönyv (Lugossy és Petneki, 1964a) nem tesz utalást a Himnusz meghallgatására, a nevelői kézikönyv (Lugossy és Petneki, 1964c) viszont javasolja ezt.

lemez old. sorsz.	blokk sorsz.	szerző(k) neve(i)	műcím(ek)	előadó(k) neve(i)	időtár- tam	kapcsolat a tankönyv dalanyagával	megjegyzések
III.	10.	Degeyter–Pottier	Internacionálé	MRT Ének-és Zenekara, vezényel: Vásárhelyi Zoltán	1'40"	A tk. a 76-77. o.-on hozza a mozgalmi dal kottáját.	A magyar fordítás Bresztovszky Ernő munkája (Lugossy és Petneki, 1964a). „A világ kommunistáinak himnusza”. (Reviczky, é.n.) E. Pottier 1887- es versét egy évvel később, 1888-ban zenésítette meg P. Degeyter (uo.).
III.	11.	a) magyar népdal b) [R.] Schumann c) 17. századi magyar ismeretlen szerző d) magyar népdal	a) Aki nem lép egyszerre b) Katonainduló c) Magyar tánc d) Csillagok, csillagok	a) trombita b) zongora c) hegedű d) fuvola	2'10"	a) A dal kottája nem szerepel a tk.-ben. b) Schumann művének kottája a tk. 34. o.-án szerepel. c) A Magyar tánc a tk. 67. o.-án szerepel. d) A Csillagok, csillagok kottája a 31. o.-on szerepel.	A blokk címe: Melyik hangszert halljuk? b, A mű a zeneszerző op. 68-as Album für die Jugend című, 1849-ban keletkezett művének első, Für Kleinere című részének 2. tétele. Eredeti címe: Soldatenmarsch (Abraham és Sams, 2010).

lemez old. sorsz.	blokk sorsz.	szerző(k) neve(i)	műcím(ek)	előadó(k) neve(i)	időtár- tam	kapcsolat a tankönyv dalanyagával	megjegyzések
III.	12.	a) [J.] Haydn b) magyar népdal c) Bartók Béla d) [Sz.] Prokofjev	a) Takarodó b) Kősziklán felfutó c) Este a székelyeknél d) Péter és a farkas (madár-téma)	a) trombita b) hegedű c) zongora d) fuvola	4'32"	a) A Takarodó kottája a tk. 35. o.-án. b) A népdal kottáját nem tartalmazza az 5. osztályos tankönyv. c) Bartók Este a székelyeknél c. művének két témája a tk. 24. o.-án szerepel. d) Prokofjev témája a tk. 50. o.-án szerepel.	A blokk címe: Melyik művet halljuk?
III.	13.	a) magyar népdal b) [P.I.] Csajkovszkij (helyesen: Altató Rossa Erő versével) c) magyar népdal d) magyar népdal	a) Kihajtottam... b) Régi francia dalocska (helyesen: Altató) c) Jókedvű honvéd... d) Erdők, völgyek...	a) szoprán b) alt c) tenor d) basszus	3'	a) A népdal kottája a tk. 39 o.-án szerepel. b) Az Altató kottája a tankönyv 26 o.- án található meg. c) A népdal Rossa Erő versével a tk. 70. o.-án szerepel. d) A népdal a tk. 55. o.-án szerepel.	A blokk címe: Milyen hangszínt hallunk? b, Ebben a blokkban, a lemezismertető füzet információja ellenére nem Csajkovszkij zongoraműve szerepel, hanem az alapjául szolgáló francia népdal, Rossa Erő versével (Altató), alt hangon.

lemez old. sorsz.	blokk sorsz.	szerző(k) neve(i)	műcím(ek)	előadó(k) neve(i)	időtár- tam	kapcsolat a tankönyv dalanyagával	megjegyzések
III.	14.	a) Kodály Zoltán b) Bárdos Lajos c) Aturov–Alimov d) Bárdos Lajos-Vargha Károly	a) Hej, Dunáról fúj a szél b) Régi táncdal (helyesen: Magos a rutafa című nőikarból az Összegyültek tétel) c) Amuri partizánok dala d) Régi táncdal	a) gyermekkar b) női kar c) férfikar d) vegyeskar	3'25"	a) Kodály biciniumának kottája a tk. 9. o.-on szerepel. b) A Bárdos kórusművének alapjául szolgáló népdal kottája (Összegyültek) a tk. 32. o.-án szerepel. c) Aturov és Alimov mozgalmi dalának a kottája a tk. 20. o.-án szerepel. d) A Régi táncdal kottája a tk. 59. o.-on szerepel.	A blokk címe: Melyik művet énekelte gyermekkar, női kar, férfikar, vegyeskar?

lemez old. sorsz.	blokk sorsz.	szerző(k) neve(i)	műcím(ek)	előadó(k) neve(i)	időtár- tam	kapcsolat a tankönyv dalanyagával	megjegyzések
III.	15.	a) Szőnyi Erzsébet b) Járdányi Pál c) Szabó Ferenc–Gál Zsuzsa d) Bárdos Lajos–Vargh a Károly	a) Mit mos... (gyermekkar) b) Erdő, erdő, de magas... (női kar) c) Hősök emlékezete (férfikar) d) Napfényes utakon (vegyeskar)	a) MRT gyermekkara, vezényel: Csányi László b) Leővey Klára gimnázium Kodály Zoltán Énekkara, vezényel: Andor Ilona c) Magyar Néphadsereg Művészegyüttesé- nek Énekkara, vezényel: Kis István d) MRT Énekkara, vezényel: Vajda Cecília	6'14"	a) Szőnyi Erzsébet biciniumának a kottája a tk. 62. o.-on szerepel. b) Járdányi Pál biciniumának a kottája a tk. 11. o.-on szerepel. c) Szabó Ferenc műve nem szerepel az 5. osztályosok tankönyvében. d) Bárdos művének kottája a tk. 93. o.-on szerepel.	1) A blokk címe: Milyen énekkar énekel? 2) A tk.-ben kifejezetten zenehallgatásra szánt művek között ezek az alkotások nem szerepelnek.
III.	16.	[Sz.] Prokofjev	Péter és a farkas		2'	A tk. a 49-52. o.-on foglalkozik Prokofjev művével. Az egyes témák kottáját is ezen az oldalon közli.	Prokofjev Petya i volk című, narrátorra és zenekarra írott, op. 67-es zenés meséje 1936-ban keletkezett (Dahlhaus és Eggebrecht, 1985, szerk.). A hanglemezem először a témák bemutatására kerül sor.

lemez old. sorsz.	blokk sorsz.	szerző(k) neve(i)	műcím(ek)	előadó(k) neve(i)	időtár- tam	kapcsolat a tankönyv dalanyagával	megjegyzések
IV.	17.	[Sz.] Prokofjev	Péter és a farkas	Budapesti Filharmóniai Társaság Zenekara, vezényel: Ferencsik János, mesemondó: Bulla Emma	23'53"	A tk. a 49-52. o.-on foglalkozik Prokofjev zenés meséjével.	A tk. a mese szövegét és az egyres témák kottáját is közli.

9. táblázat: A hatodik osztályos ének-zene tankönyv zenehallgatásra vonatkozó szakdidaktikai apparátusának áttekintése.

Forrás: Lugossy Magda és Petneki Jenő (1964d): *Ének-zene. Tankönyv az általános iskolák hatodik osztálya számára*. Tankönyvkiadó, Budapest.

sorszám	oldalszám	a zenehallgatási szemelvény	kottapéldák	szöveges apparátus	képi illusztrációk	zenei tárgyú olvasmányok	munkafüzeti feladatok
1.	6.	Bartók Béla: Kis kece lányom	+	+	-	-	-
2.	7.	Bartók Béla: Tánc kánonformában	+	+	-	-	-
3.	9.	Bartók Béla: Fa fölött, fa alatt	+	+	-	-	-
4.	10.	Bartók Béla: Regös dallamok	+	+	-	-	-
5.	15.	Bartók Béla: Este a székelyeknél	+	+	-	-	-
6.	19.	Knyipper: Poljuska	+	+	-	-	-
7.	25.	Bartók Béla–Szigeti József: Hej, tulipán	+	+	-	-	-
8.	25.	Kodály Zoltán: Hej, tulipán	+	+	-	-	-
9.	30.	Tinódi [Lantos Sebestyén]–[Farkas Ferenc feldolgozása]: Summáját írom	+	+	-	+	+
10.	35.	Kodály Zoltán: Katalinka	+	+	-	-	-

sorszám	oldalszám	a zenehallgatási szemelvény	kottapéldák	szöveges apparátus	képi illusztrációk	zenei tárgyú olvasmányok	munkafüzeti feladatok
11.	41.	Kodály Zoltán: Toborzó a Hány János című daljátékából	+	+	-	+	+
12.	43.	Fürdik a holdvilág (népies dal)	+	+	-	-	-
13.	44.	[W. A.] Mozart: Német tánc	+	+	-	-	+
14.	54.	Szuk Mátyás: Isaszegi induló	+	+	+	-	-
15.	62.	Kodály Zoltán–Ady Endre: Fölszállott a páva	+	+	-	-	-
16.	63.	Lajtha László gyűjtéséből: Széki táncok	-	+	+	-	-
17.	68.	A. V. Alekszandrov–Mihalkov–El Regisztán: A Szovjetunió himnusza	+	+	-	-	-
18.	70.	Szabó Ferenc–Gál Zsuzsa: Munkásoké a jövő	+	+	-	-	-
19.	72.	[R.] Schumann: A vidám földműves	+	+	-	-	-
20.	74.	[L. van] Beethoven–G. A. Bürger: Százszorszép	+	+	-	-	-
21.	75.	[Bartók Béla]: Fehér liliomszál	+	+	+	-	-
22.	77.	[F.] Schubert: A pisztráng	+	+	-	-	-
23.	77.	[F.] Schubert: Pisztrángötös IV. tétel	+	+	+	-	-
24.	80.	[L. van] Beethoven: Kis tánc (Víg-szomorú)	+	+	-	-	-
25.	87.	[P. I.] Csajkovszkij: Vonósszerenád IV. tétel	+	+	-	+	-

10. táblázat: A hatodik osztályos ének-zene tankönyv zenehallgatásra vonatkozó részeinek kottapéldái.

Forrás: Lugossy Magda és Petneki Jenő (1964d): *Ének-zene. Tankönyv az általános iskolák hatodik osztálya számára*. Tankönyvkiadó, Budapest.

sorszám	oldalszám	kottapélda	zenehallgatási szemelvény	megjegyzés
1.	6.	Kodály Zoltán: Kis kece lányom (bicinium)	Bartók Béla: Kis kece lányom	-
2.	7.	Bartók Béla: Tánc kánonformában	Bartók Béla: Tánc kánonformában	-
3.	9.	Bartók Béla: Fa fölött, fa alatt	Bartók Béla: Fa fölött, fa alatt	a tankönyvben a dallam és a kíséret ritmusa van lejegyezve ritmuskottával
4.	10.	két regös dallam (olvasógyakorlatként)	Bartók Béla: Regös dallamok	a Bartók által feldolgozott regös dallamok kottája szerepel a tankönyvben
5.	15.	Bartók Béla: Este a székelyeknél (a két téma kottája)	Bartók Béla: Este a székelyeknél	-
6.	19.	Knyipper: Poljuska	Knyipper: Poljuska	-
7.	25.	Kodály Zoltán: Hej, tulipán (bicinium)	Bartók Béla–Szigeti József: Hej, tulipán	-
8.	25.	Kodály Zoltán: Hej, tulipán (bicinium)	Kodály Zoltán: Hej, tulipán	-
9.	30.	Tinódi [Lantos] Sebestyén: Egri históriának summája (1553)	Tinódi [Lantos Sebestyén] –[Farkas Ferenc feldolgozása]: Summáját írom	-
10.	35.	Kodály Zoltán: Katalinka (részletek)	Kodály Zoltán: Katalinka	kétszer négy ütem betűkottával lejegyezve a, II. szoprán és alt b, I. szoprán és alt
11.	41.	A jó lovas katonának magyar népdal	Kodály Zoltán: Toborzó a Háry János című daljátékából	-
12.	43.	Fürdik a holdvilág (népies dal)	Fürdik a holdvilág (népies műdal)	-
13.	44.	[W. A.] Mozart: Német tánc, közép-rész (Utazás szánon)	[W. A.] Mozart: Német tánc	-
14.	54.	Szuk Mátyás: Isaszegi induló (1849)	Szuk Mátyás: Isaszegi induló	-
15.	62.	Kodály Zoltán: Röpülj páva, röpülj (bicinium)	Kodály Zoltán–Ady Endre: Fölszállott a páva	-

sorszám	oldalszám	kottapélda	zenehallgatási szemelvény	megjegyzés
16.	63.	-	Széki táncok Lajtha László gyűjtéséből	-
17.	68.	A. V. Alekszandrov–Mihalkov–El Regisztán: A Szovjetunió himnusza	A. V. Alekszandrov–Mihalkov–El Regisztán: A Szovjetunió himnusza	-
18.	70.	Szabó Ferenc–Gál Zsuzsa: Munkásoké a jövő	Szabó Ferenc–Gál Zsuzsa: Munkásoké a jövő	-
19.	72.	[R.] Schumann: A vidám földműves	[R.] Schumann: A vidám földműves	a, a dallam betűs kottáról b, a kíséret ritmusa ritmuskottával
20.	74.	[L. van] Beethoven–G. A. Bürger: Szákszorszép	[L. van] Beethoven–G. A. Bürger: Szákszorszép	-
21.	75.	Kodály Zoltán: Fehér liliomszál (bicinium)	[Bartók Béla]: Fehér liliomszál	-
22.	77.	[F.] Schubert: A pizstráng	[F.] Schubert: A pizstráng	-
23.	77.	[F.] Schubert: A pizstráng	[F.] Schubert: Pizstrángötös IV. tétel	-
24.	80.	[L. van] Beethoven: Kis tánc (részletek)	[L. van] Beethoven: Kis tánc (Víg–szomorú)	a, a Víg kezdete betűkottával b, a Szomorú részlete betűkottával
25.	87.	orosz népdal dallama	[P. I.] Csajkovszkij: Vonósszerenád IV. tétel	-

11. táblázat: Feladatok, megfigyelési szempontok, kérdések, magyarázatok és ismétlés a hatodik osztályos ének-zene tankönyv zenehallgatásra vonatkozó részeiben.

Forrás: Lugossy Magda és Petneki Jenő (1964b): *Ének-zene. Tankönyv az általános iskolák hatodik osztálya számára*. Tankönyvkiadó, Budapest.

sorszám	oldalszám	zenehallgatási szemelvény	feladatok száma mondatokban (db)	megfigyelési szempontok száma mondatokban (db)	kérdések száma mondatokban (db)	magyarázatok száma mondatokban (db)	ismétlések száma mondatokban (db)
1.	6.	Bartók Béla: Kis kece lányom	1	0	1	0	0

sorszám	oldalszám	zenehallgatási szemelvény	feladatok száma mondatokban (db)	megfigyelési szempontok száma mondatokban (db)	kérdések száma mondatokban (db)	magyarázatok száma mondatokban (db)	ismétlések száma mondatokban (db)
2.	7.	Bartók Béla: Tánc kánonformában	5	0	0	0	0
3.	9.	Bartók Béla: Fa fölött, fa alatt	3	1	0	1	0
4.	10.	Bartók Béla: Regös dallamok	1	1	0	1	0
5.	15.	Bartók Béla: Este a székelyeknél	3	0	2	0	0
6.	19.	Knyipper: Poljuska	1	1	1	3	0
7.	25.	Bartók Béla–Szigeti József: Hej, tulipán	1	1	3	0	0
8.	25.	Kodály Zoltán: Hej, tulipán	2	1	2	0	0
9.	30.	Tinódi [Lantos Sebestyén]–[Farkas Ferenc feldolgozása]: Summáját írom	1	0	0	1	0
10.	35.	Kodály Zoltán: Katalinka	1	1	3	4	0
11.	41.	Kodály Zoltán: Toborzó a Hány Jánosból	1	0	0	1	0
12.	43.	Fürdik a holdvilág (népies műdal)	1	2	0	0	0
13.	44.	[W. A.] Mozart: Német tánc	2	1	0	0	0
14.	54.	Szuk Mátyás: Isaszegi induló	1	0	0	4	0
15.	62.	Kodály Zoltán–Ady Endre: Fölszállott a páva	1	1	0	2	0
16.	63.	Lajtha László gyűjtéséből: Széki táncok	1	1	0	1	0
17.	68.	A. V. Alekszandrov–Mihalkov–El Regisztán: A Szovjetunió himnusza	1	0	0	0	0

sorszám	oldalszám	zenehallgatási szemelvény	feladatok száma mondatokban (db)	megfigyelési szempontok száma mondatokban (db)	kérdések száma mondatokban (db)	magyarázatok száma mondatokban (db)	ismétlések száma mondatokban (db)
18.	70.	Szabó Ferenc–Gál Zsuzsa: Munkásoké a jövő	1	0	0	0	0
19.	72.	[R.] Schumann: A vidám földműves	2	2	0	0	0
20.	74.	[L. van] Beethoven–G. A. Bürger: Százszorszép	1	0	0	0	0
21.	75.	[Bartók Béla]: Fehér liliomszál	1	0	0	0	0
22.	77.	[F.] Schubert: A pisztráng	1	0	0	0	0
23.	77.	[F.] Schubert: Pisztrángötös IV. tétel	1	0	0	1	0
24.	80.	[L. van] Beethoven: Kis tánc (Víg-szomorú)	1	0	3	2	0
25.	87.	[P. I.] Csajkovszkij: Vonósszerenád IV. tétel	1	0	1	0	0
Összesen: 87 mondat, 100%	-	-	37 db 43%	12 db 14%	16 db 18,5%	21 db 24,5%	0 db 0%

12. táblázat: A hatodik osztályos ének-zene tankönyv zenehallgatásra vonatkozó képi illusztrációi.

Forrás: Lugossy Magda és Petneki Jenő (1964d): *Ének-zene. Tankönyv az általános iskolák hatodik osztálya számára*. Tankönyvkiadó, Budapest.

sorszám	oldalszám	zenehallgatási szemelvény	a kép aláírása	a kép típusa	a kép forrása	megjegyzés
1.	6.	Bartók Béla: Kis kece lányom	-	-	-	-
2.	7.	Bartók Béla: Tánc kánonformában	-	-	-	-

sorszám	oldalszám	zenehallgatási szemelvény	a kép aláírása	a kép típusa	a kép forrása	megjegyzés
3.	9.	Bartók Béla: Fa alatt, fa fölött	-	-	-	-
4.	10.	Bartók Béla: Regös dallamok	-	-	-	-
5.	15.	Bartók Béla: Este a székelyeknél	-	-	-	-
6.	19.	Knyipper: Poljuska	-	-	-	-
7.	25.	Bartók Béla–Szigeti József: Hej, tulipán	-	-	-	-
8.	25.	Kodály Zoltán: Hej, tulipán	-	-	-	-
9.	30.	Tinódi [Lantos Sebestyén]–[Farkas Ferenc feldolgozása]: Summáját írom	-	-	-	-
10.	35.	Kodály Zoltán: Katalinka	-	-	-	-
11.	41.	Kodály Zoltán: Toborzó a Hány János című daljátékából	-	-	-	-
12.	43.	Fürdik a holdvilág (népies műdal)	-	-	-	-
13.	44.	[W. A.] Mozart: Német tánc	-	-	-	-
14.	54.	Szuk Mátyás: Isaszegi induló	-	fénykép	nincs adat	egy térzenét adó fűvősegyüttes fényképe
15.	62.	Kodály Zoltán–Ady Endre: Fölszállott a páva	-	-	-	-
16.	63.	Lajtha László gyűjtéséből: Széki táncok	-	fénykép	nincs adat	egy népi zenekar fényképe
17.	68.	A. V. Alekszandrov–Mihalkov–El Regisztán: A Szovjetunió himnusza	-	-	-	-
18.	70.	Szabó Ferenc-Gál Zsuzsa: Munkásoké a jövő	-	-	-	-
19.	72.	[R.] Schumann: A vidám földműves	-	-	-	-

sorszám	oldalszám	zenehallgatási szemelvény	a kép aláírása	a kép típusa	a kép forrása	megjegyzés
20.	74.	[L. van] Beethoven–G. A. Bürger: Százszorszép	-	-	-	-
21.	75.	[Bartók Béla]: Fehér liliomszál	-	fénykép	nincs adat	egy vonósszenekar fényképe a tankönyv 79. oldalán (Lugossy és Petneki, 1964d), a nevelői kézikönyv (Lugossy és Petneki, 1965b) Tátray (sic!) Vilmosról és zenekaráról ír
22.	77.	[F.] Schubert: A pisztráng	-	-	-	-
23.	77.	[F.] Schubert: Pisztrángötös IV. tétel	-	fénykép	nincs adat	egy zongoraötös fényképe a tankönyv 78. oldalán (Lugossy és Petneki, 1964d)
24.	80.	[L. van] Beethoven: Kis tánc (Víg–szomorú)	-	-	-	-
25.	87.	[P. I.] Csajkovszkij: Vonósszerenád IV. tétel	-	-	-	-

13. táblázat: A hatodik osztályos ének-zene tankönyv zenei tárgyú olvasmányai

Forrás: Lugossy Magda és Petneki Jenő (1964d): *Ének-zene. Tankönyv az általános iskolák hatodik osztálya számára*. Tankönyvkiadó, Budapest.

sorszám	oldalszám	olvasmány címe	olvasmány szerzője	olvasmányban szereplő mondatok száma (db)	olvasmányban szereplő egyszerű mondatok száma (db)	olvasmányban szereplő összetett mondatok száma (db)	olvasmány kiegészítő anyagai	megjegyzések
1.	10.	Munkadal	Legenda maior Sancti Gerhardi (Legány, 1962)	7	1	6	-	„A beszélgetés a XI. században Gellért püspök és Walter bakonybéli, majd csanádi énekmester között hangzott el. (XI–XIV. századi feljegyzés)” (Lugossy és Petneki, 1964d, 10. o.) A tartalomjegyzék szerint a fordítás Gerézdi Rabán munkája (uo.)

sorszám	oldalszám	olvasmány címe	olvasmány szerzője	olvasmányban szereplő mondatok száma (db)	olvasmányban szereplő egyszerű mondatok száma (db)	olvasmányban szereplő összetett mondatok száma (db)	olvasmány kiegészítő anyagai	megjegyzések
2.	23.	Mátyás király asztalánál	Galeotto írásából, 1485 körül	7	0	7	-	Gerézdi Rabán fordítása (Lugossy és Petneki, 1964b) „Marzio Galeotto: De egregie, sapienter, jocosae dictis ac factis regis Matthiae, 1485 körül. Ebből: A király csodálatos tisztasága. Gerézdi Rabán fordítása. Szöveggyűjtemény I. Szerk. Barta János és Klaniczay Tibor, 1951. 6.l.” (Legány, 1962, 454. o.)

sorszám	oldalszám	olvasmány címe	olvasmány szerzője	olvasmányban szereplő mondatok száma (db)	olvasmányban szereplő egyszerű mondatok száma (db)	olvasmányban szereplő összetett mondatok száma (db)	olvasmány kiegészítő anyagai	megjegyzések
3.	28-29.	Az énekmondók hivatásáról	Harsányi Zoltán	35	17	18	a, Tinódi Lantos Sebestyén címere b, Székely Bertalan: Az egri nők című festményén ek fényképe (Lugossy és Petneki, 1964b, 95. o.)	-
4.	33-34.	Török-magyar énekesek és muzsikuskok	Takáts Sándor: Rajzok a török világból (részletek)	34	15	18	a, zenészek rajza b, ismeretlen mester: A mohácsi csata (Thury Gyula másolata) (Lugossy és Petneki, 1965d, 95. o.)	Takáts Sándor 1915-ben megjelent, Rajzok a török világból című könyve I. kötetének Török-magyar énekesek és muzsikuskok című fejezetének rövidített változata (Takáts, 1915).

sorszám	oldalszám	olvasmány címe	olvasmány szerzője	olvasmányban szereplő mondatok száma (db)	olvasmányban szereplő egyszerű mondatok száma (db)	olvasmányban szereplő összetett mondatok száma (db)	olvasmány kiegészítő anyagai	megjegyzések
5.	42.	Két költő a verbunkosról	a, Cuczor [Gergely] b, Jókai után	a, 6 b, 9	a, 0 b, 4	a, 6 b, 5	Ismeretlen mester: Verbuválás (Lugossy és Petneki, 1964d, 95. o.)	-
6.	51.	A népdalgyűjtés kezdeteiről	Kodály Zoltán nyilatkozatát Szenthegyi István jegyezte fel (Kodály, ©2007)	26	8	18	egy fénykép Bartók egyik fiataalkori népdalgyűjtő útjáról (Lugossy és Petneki, 1965b)	„A népdalgyűjtés nagy munkájának kezdeteiről és céljairól. Szenthegyi István beszélgetése Kodály Zoltánnal.” (Lugossy és Petneki, 1964d, 94. o.) Kodály nyilatkozata először a Magyar Nemzet 1950. október 15-i számában jelent meg, „Bartókról és a népdalgyűjtésről. Nyilatkozat” címmel (Kodály, © 2007).

sorszám	oldalszám	olvasmány címe	olvasmány szerzője	olvasmányban szereplő mondatok száma (db)	olvasmányban szereplő egyszerű mondatok száma (db)	olvasmányban szereplő összetett mondatok száma (db)	olvasmány kiegészítő anyagai	megjegyzések
7.	78-79.	Az első hangverseny	Romain Rolland	49	19	30	a, egy zongoraötös fényképe a 78. oldalon b, egy vonószerek ar fényképe a 79. oldalon. A vonószerek ar Tátray (sic!) Vilmos együttese (Lugossy és Petneki, 1965b)	Romain Rolland Jean-Christophe című regényfolyamának Hajnal című könyvét Jean-Christophe gyermekévei címmel Réti Laura dolgozta át (Rolland, 1957). Ennek egyik fejezete a tankönyvben szereplő olvasmány.
8.	87.	Hangverseny után	Szabó Lőrinc	6	0	6	-	-

14. táblázat: A hatodik osztály zenehallgatási lemezei.

Források: Országos Pedagógiai Intézet (1964c, szerk.): *Zenehallgatás az általános iskola 6. osztálya számára*. Összeállította Lugossy Magda és Petneki Jenő. Magyar Hanglemezgyártó Vállalat, Budapest. Lugossy Magda és Petneki Jenő (1964d): *Ének-zene. Tankönyv az általános iskolák hatodik osztálya számára*. Tankönyvkiadó, Budapest.

lemez old. sorsz.	blokk sorsz.	szerző(k) neve(i)	műcím(ek)	előadó(k) neve(i)	időtartam	kapcsolat a tankönyv dalanyagával	megjegyzések
I.	1.	a, Bartók Béla b, ua. c, ua. d, ua. e, ua. f, ua. g, ua.	a, Kis kece lányom b, ua. mint a c, Tánc kánon- formában d, ua. mint c e, Fa fölött, fa alatt f, ua. mint e g, Regös-dal	a, Bartók Béláné, Pásztory Ditta (zongora) b, Szász József (hegedű), Béres János (furulya), Miklós György (zongora) c, Bartók Béláné, Pásztory Ditta (zongora) d, Szász József (hegedű) és Székács János (mélyhegedű) e, Bartók Béláné, Pásztory Ditta (zongora) f, Székács János (mélyhegedű) és Miklós György (zongora) g, Bartók Béláné, Pásztory Ditta (zongora)	a, 1'03" b, 1'26" c, 0'43" d, 0'25" e, 0'32" f, 0'31" g, 0'52"	a, tk. 6. o.: Kodály Zoltán: Kis kece lányom c. biciniuma b, ua. mint a c, tk. 7. o.: Bartók Béla: Tánc kánonformában c. zongoradarab kottája d, ua. mint c e, tk. 9.o.: Bartók Béla Fa fölött, fa alatt c. zongoraművének dallama és kísérete ritmuskottával f, ua. mint e g, tk. 10. o.: két regösdallam kottája olvasógyakorlatkén t, Bartók ezeket dolgozta fel a zongoraművében	a, A Gyermeknek című sorozat 17. darabja. Címe: Körtánc (Tallián, 2016). b, A blokkon belül, a mű előtt álló cím: A furulya hangszíneének ismertetése c, A Mikrokozmosz I. kötetének 31. darabja (Tallián, 2016). d, A blokkon belül, a mű előtt álló cím: A mélyhegedű hangszíneének ismertetése e, A Gyermeknek című sorozat 3. és 4. füzetében szlovák népdalokat dolgozott fel Bartók. A 3. darab, a Fa fölött, fa alatt szlovák címe: Pod lipko, nad lipko edná male dve (Tallián, 2016). f, A mélyhegedű hangszíneének ismertetése cím alá tartozó mű. g, A Gyermeknek című sorozat 40. (Agyon az úr isten)/38. Regös ének című tetele (Tallián, 2016).

lemez old. sorsz.	blokk sorsz.	szerző(k) neve(i)	műcím(ek)	előadó(k) neve(i)	időtartam	kapcsolat a tankönyv dalanyagával	megjegyzések
I.	2.	a, Bartók Béla–Szigeti József b, Kodály Zoltán c, ua. mint b	a, Hej, tulipán b,ua. mint a c, ua. mint a	a, Komlós Péter (hegedű) és Miklós György (zongora) b, László Margit (szoprán), Réti József (tenor) és Szücs Loránd (zongora) c, Komlós Péter (hegedű), Dénes Vera (gordonka), Miklós György (zongora)	a, 0'39" b, 0'31" c, 0'26"	a, tk. 25. o.: Kodály Zoltán Hej, tulipán c. biciniumának kottája b, ua. mint a c, ua. mint a és b	a,Szigeti József hegedűművész Magyar népdalok címmel adta közre azt a kötetet, amelyben Bartók Gyermekeknek című sorozatának I. és II. füzetéből írt át néhány darabot hegedűre és zongorára (Dahlhaus és Eggebrecht, szerk., 1985). A Hej, tulipán, tulipán kezdetű népdalt feldolgozó műve a II. rész 2., Allegro című darabja (Tallián, 2016). b, Kodály Nyolc kis duett szopránra és tenorra, a Bicinia Hungarica után, zongorakísérettel című műve 1953-ban készült. A Hej, tulipán, tulipán című tétel a hatodik a kötetben (Eősze, 1984; Kodály, © 1954). c, A blokkon belüli cím: A gordonka hangszíneinek ismertetése

lemez old. sorsz.	blokk sorsz.	szerző(k) neve(i)	műcím(ek)	előadó(k) neve(i)	időtartam	kapcsolat a tankönyv dalanyagával	megjegyzések
I.	3.	a, Tinódi [Lantos Sebestyén]– Farkas Ferenc feldolgozása b, Ádám Jenő–Amadé László	a, Részlet Tinódi: Egri históriának summájából b, Részletek Arany János toborzója c. műből	a, Melis György (ének), kamarazenekari kísérettel, vezényel: Hidas Frigyes b, Magyar Néphadsereg Művészegyüttese, vezényel: Kis István	a, 0'50" b, 5'	a, tk. 30. o.: Tinódi [Lantos Sebestyén]: Egri históriának summája (1553) kezdetű ének kottája b, tk. 12. o.: Arany János–Amadé László: Toborzó c. dalának kottája	a, Farkas Ferenc Tinódi históriája Eger vár viadaláról című kantátája baritonra, vegyeskarra és zenekarra készült 1952-ben. Szövegét Tinódi nyomán Dékány András írta. A mű ajánlása Kodály Zoltánnak szól (Gombos, 2004). (Az előadók közül a kamarazenekar nincs megnevezve.) b, a tk. nem ír ennek a műnek a meghallgatásáról
I.	4.	a, Kodály Zoltán b, Kodály Zoltán–Ady Endre	a, Katalinka b, Fölszállott a páva	a, nincs adat b, Magyar Néphadsereg Művészegyüttesének Énekkara, vezényel: Vásárhelyi Zoltán	a, 0'36" b, 3'24"	a, tk. 35. o.: kétszer négy ütem betűkottával lejegyezve Kodály Zoltán Katalinka c. gyermekkarából (szólampárokban) b, tk. 62. o.: Kodály Zoltán: Röpülj páva, röpülj c. biciniumának kottája	a, a lemezborító megjegyzése: az 1. lemezen is (értsd: az alsó tagozatos lemezen is: OPI, 1964a, szerk.) b, tk. 62. o.: Ady Endre: Fölszállott a páva c. verse. Kodály Adynak erre a versére komponálta 1937-ben a férfikari művét (Eősze, 1984).

lemez old. sorsz.	blokk sorsz.	szerző(k) neve(i)	műcím(ek)	előadó(k) neve(i)	időtartam	kapcsolat a tankönyv dalanyagával	megjegyzések
II.	5.	a, Gulyás László b, -	a, Széki muzsika - részletek b, Fürdik a holdvilág (népies dal)	a, Magyar Állami Népiegyüttes Zenekara, vezeti: Albert István b, ua. mint a, továbbá Reményi Sándor (ének)	a, 2'45" b, 2'50"	a, tk. 63.o.: említés arról, hogy Lajtha László gyűjtéséből származnak a Széki táncok b, tk. 43. o.: Fürdik a holdvilág c. népies dal kottája	a, A blokk sorszama előtti cím: A gordon hangszíne- nek ismertetése. Lajtha László Széki gyűjtés című könyve 1954-ben jelent meg (Dahhaus és Eggebrecht, szerk., 1984). A zeneszerző ebből a tudományos munkából válogatott néhány darabot hangversenyeken megszólaltatható feldolgozás céljából (Gulyás, 1956). b, A blokkon belül, a mű előtti cím: A cimbalom hangszíne- nek ismertetése. A tk. a 43. oldalon idézi Petőfi Sándor Fürdik a holdvilág az ég tengerében c. versét.

lemez old. sorsz.	blokk sorsz.	szerző(k) neve(i)	műcím(ek)	előadó(k) neve(i)	időtartam	kapcsolat a tankönyv dalanyagával	megjegyzések
II.	6.	Kodály Zoltán	Mátrai képek	MRT Énekkara, vezényel: Vásárhelyi Zoltán	11'30"	tk. 45–50. o.: a kóruskompozíció ismertetése, a műben előforduló népdalok kottájának közlése (1, A Vidrócki 45.o., 2, Elmegek, elmegek 47. o., 3, Madárka, madárka 48. o., 4, Sej, a tari réten 48–49.o., 5, Két tyúkom tavalyi 49. o.)	A tk. nem ír a kórusmű meghallgatásáról. Kodály nagyszabású kóruskompozíciója 1931-ben készült (Eősze, 1984).
II.	7.	Kodály Zoltán	Toborzó a Háy János című dalműből	Palló Imre (ének) és az Állami Operaház Ének- és Zenekara, vezényel: Ferencsik János	4'27"	tk. 41.o.: A jó lovas katonának kezdetű magyar népdal kottája	A daljáték 22. tétele a Toborzó (Kodály, ©1929).
III.	8.	Alexandrov	A Szovjetunió himnusza	MRT Ének-és Zenekara, vezényel: Vásárhelyi Zoltán	1'27"	tk. 68. o.: A Szovjetunió himnuszának kottája Gádor Andor magyar fordításával	„Alekszandrov „A bolsevik párt himnusza” című műve 1944 óta a Szovjetunió nemzeti himnusza.” (Dahlhaus és Eggebrecht, szerk., 1983.35. o.)

lemez old. sorsz.	blokk sorsz.	szerző(k) neve(i)	műcím(ek)	előadó(k) neve(i)	időtartam	kapcsolat a tankönyv dalanyagával	megjegyzések
III.	9.	a, Knyipper b, Szabó Ferenc–Gál Zsuzsa	a, Poljuska b, Munkásoké a jövő	a, Alexandrov-együttes, vezényel: Alexandrov b, MRT Ének-és Zenekara, vezényel: Vásárhelyi Zoltán	a, 3'10" b, 1'25"	a, tk. 19. o.: Knyipper Poljuskájának kottája két szólamban, magyar nyelven b, tk. 70. o.: Szabó Ferenc–Gál Zsuzsa Munkásoké a jövő c. tömegdálának kottája	a, „Az orosz Vörös Hadsereg lovakainak dala, mely a 30-as évek közepétől terjedt el a magyar munkásmozgalomban, ...” (Reviczky, é.n. 67. o.) b, „A tömegdal eredeti címe Pesznja o Vorosilova („Vorosilov-ének”) volt, melyet T. Szikorszkaja szövegére Szabó Ferenc 1937- ben szerzett szovjetunióbeli emigrációja idején. Magyar szövegét Gál Zsuzsa 1945-ben írta.” (Reviczky, é.n. 70. o.)
III.	10.	Szuk Mátyás	Isaszegi induló	Budapesti Koncert Fúvószenekar, vezényel: Borst Rudolf	2'05"	tk. 54. o.: Szuk Mátyás Isaszegi indulójának kottája (dallam), alatta Raics István verse („Dózsa népe...”)	-
III.	11.	Bartók Béla	Fehér liliomszál	MRT Vonószekara, vezényel: Lehel György	1'24"	tk. 75. o.: Kodály Zoltán Fehér liliomszál c. biciniumának a kottája	A Fehér liliomszál kezdetű magyar népdalt Bartók a Gyermeknek I. füzetében dolgozta fel. A 9. darab címe: Dal (Bartók, © 1946). A lemezborító információja: a vonószekari átirat Horváth Mihály munkája

lemez old. sorsz.	blokk sorsz.	szerző(k) neve(i)	műcím(ek)	előadó(k) neve(i)	időtartam	kapcsolat a tankönyv dalanyagával	megjegyzések
III.	12.	[W. A.] Mozart	a, Szánkózás (K. 605/3) b, Szánkózás	a, Hernádi Lajos (zongora) b, Magyar Állami Hangversenyzenekear, vezényel: Erdélyi Miklós	a, 1'32" b, 2'36"	tk. 44. o.: W. A. Mozart Német táncának középrésze (Utazás szánon): a dallam hangjegyes kottával, a csengettyű szólama ritmuskottával lejegyezve	Mozart Dreizehn deutsche Tänze című táncfüzérének utolsó darabja a KV 605 no. 3., melynek triója a Die Schlittenfahrt címet viseli (Flothius, 1988). A zenekari mű zongoraátirata szerepel a 6. osztályos nevelői kézikönyv függelékében (Lugossy és Petneki, 1965b), ez a változat hallható a lemezen is. Semmilyen információ nincs arról, hogy ki készítette az átiratot.

lemez old. sorsz.	blokk sorsz.	szerző(k) neve(i)	műcím(ek)	előadó(k) neve(i)	időtartam	kapcsolat a tankönyv dalanyagával	megjegyzések
III.	13.	a, [L. van] Beethoven b, ua. mint a c, [R.] Schumann	a, Százszorszép b, Víg–szomorú c, A vidám földműves	a, Sándor Judit (ének), Szűcs Loránd (zongora) b, Hernádi Lajos (zongora) c, ua. mint b	a, 1'42" b, 2'05" c, 0'43"	a, tk. 74. o.: Beethoven Százszorszép c. dalának kottája b, tk. 80. o.: Beethoven Kis tánc (Víg–szomorú) c. zongoradarabjából a Víg témájának a kezdeté, a Szomorú témájából részlet (mindkettő betűkottával) c, tk. 72. o.: R. Schumann A vidám földműves c. zongoradarabjának dallama betűkottával, utána a kíséret ritmuskottával	a, Beethoven op. 52 no. 8-as dalának eredeti címe (és szövegkezdeté): Das Blümchen Wunderhold („Es blüht ein Blümchen irgendwo”) (Kerman és Tyson, 1986). b, Beethoven Lustig–traurig WoO 53-as számozású zongoraműve 1798-ban íródott (Máriássy, Hrsg., ©1997). c, Schumann 1848-ban készült op. 68-as Album für die Jugend című sorozatában az 1. rész 10. darabja a Fröhlicher Landmann von der Arbeit zurückkehrend című tétel (Abraham és Sams, 2010).
III.	14.	[P. I.] Csajkovszkij	a Vonósszerenád befejező tétele	Magyar Állami Hangversenyzenekar, vezényel: Ferencsik János	8'31"	tk. 87. o.: orosz népdal kottája (csak dallam)	Csajkovszkij op. 48-as C-dúr szerenád vonósszenekarra című műve 1880-as keltezésű (Dahlhaus és Eggebrecht, szerk., 1983).

lemez old. sorsz.	blokk sorsz.	szerző(k) neve(i)	műcím(ek)	előadó(k) neve(i)	időtartam	kapcsolat a tankönyv dalanyagával	megjegyzések
IV.	15.	a, [F.] Schubert b, ua. mint a	a, A pizstráng b, részletek a Pizstráng-ötös variációs tételéből	a, Sándor Judit (ének), Szücs Loránd (zongora) b, Szász József (hegedű), Székács János (mélyhegedű), Szász Árpád (gordonka), Döme Lajos (gordon), Szabó Zsuzsa (zongora)	a, 2'19" b, 7'	a, tk. 77. o.: Schubert A pizstráng c. dalának kottája b, ua. mint a	a, Schubert verse nyomán 1816 és 1821 között írta Schubert a Die Forelle című dalát (D550) (Dahlhaus és Eggebrecht, szerk., 1985). b, Schubert A-dúr zongoraötöse (D667) azért kapta a „Forellenquintett” („Pizstráng-ötös”) elnevezést, mert negyedik, variációs tételének témája a zeneszerző azonos című dala (Dahlhaus és Eggebrecht, szerk., 1985; Feil, 1975).

lemez old. sorsz.	blokk sorsz.	szerző(k) neve(i)	műcím(ek)	előadó(k) neve(i)	időtartam	kapcsolat a tankönyv dalanyagával	megjegyzések
IV.	16.	a, Bartók Béla b, ua. mint a c, Ádám Jenő d, Bartók Béla–Szigeti József e, Bartók Béla f, [F.] Schubert g, magyar népdal	a, Regös-dal b, Kis kece lányom c, Arany János toborzója d, Hej, tulipán e, Fa fölött f, Pisztráng-téma g, Csillagok...	nincs adat	2'55"	A 6. osztályos lemezen (OPI, 1964c, szerk.), a következő blokkokban hallhatóak a művek: a, I./1./g b, I./1./a c, I./3./b d, I./2./a e, I./1./e f, IV./15./b g, Az 5. osztályos lemez (OPI, 1964b, szerk.) III./11. blokkjában fuvolán hangzik el a népdal.	A blokk címe: Melyik művet játssza? a, a zongora? b, a furulya? c, a klarinét? d, a hegedű? e, a mélyhegedű? f, a gordonka? g, a cimbalom?

lemez old. sorsz.	blokk sorsz.	szerző(k) neve(i)	műcím(ek)	előadó(k) neve(i)	időtartam	kapcsolat a tankönyv dalanyagával	megjegyzések
IV.	17.	a, népies dal b, magyar népdal c, orosz népdal d, magyar népdal e, magyar népdal f, magyar népdal g, magyar népdal (Bárdos Lajos feldolgozása) h, magyar népdal (Bárdos Lajos feldolgozása után)	a, Juhászlegény... b, Látom a szép eget... c, Zúg a Volga... d, Kis kece lányom...(Helyesen: Jaj, de szépen muzsikálnak) e, Zöld erdő harmatját... f, Te vagy a legény g, Most szép lenni... h, Kossuth Lajos táborában	nincs adat	3'56"	a, tk. 53. o. b, tk. 56. o. c, tk. 17. o. d, tk. 36. o. e, tk. 40. o. f, tk. 38. o. g, tk. 55. o. h, Az alsó tagozatos lemezen hangzik el a kórusmű (OPI, 1964a, szerk.)	A blokk címe: Melyik hangszert halljuk? a, hegedű b, mélyhegedű c, gordonka d, furulya e, fuvola f, klarinét g, cimbalom h, zongora
IV.	18.	a, Szuk Mátyás b, [P..I.] Csajkovszkij c, Gulyás [László]	a, Isaszegi induló b, Vonósszerenád c, Széki muzsika	nincs adat	1'40"	A 6. osztályos lemezen (OPI, 1964c, szerk.) az alábbi blokkokban hangzanak el a művek a, III./10. b, III./14. c, II./5./a	A blokk címe: Melyik művet játssza a, a fúvós zenekar? b, a vonós zenekar? c, a népi zenekar?

lemez old. sorsz.	blokk sorsz.	szerző(k) neve(i)	műcím(ek)	előadó(k) neve(i)	időtartam	kapcsolat a tankönyv dalanyagával	megjegyzések
IV.	19.	a, [W. A.] Mozart b, Erkel [Ferenc] c, Ránki György	a, Menüett a Kis éji zenéből b, Hunyadi-induló c, Széki rapszódia – részlet	a, Magyar Kamarazenekar, koncertmester: Tátrai Vilmos b, Budapesti Koncert Fúvószenekar, vezényel: Borst Rudolf c, Magyar Állami Népiegyüttes Zenekara, vezeti: Albert István	5'17"	a, Mozart Kis éji zene c. műve a nyolcadik osztály hanglemezén szerepel (OPI, 1966, szerk.) b, Erkel Hunyadi László c. operájának részletei a nyolcadik osztályos lemezen szerepelnek (OPI, 1966, szerk.) c, Ránki György műve nem szerepel egyik osztály zenehallgatási anyagában sem.	A blokk címe: Milyen zenekart hallunk? a, vonós b, fúvós c, népi

15. táblázat: A hetedik osztályos ének-zene tankönyv zenehallgatásra vonatkozó szakdidaktikai apparátusának áttekintése.

Forrás: Péter József és Petneki Jenő (1965a): *Ének-zene. Tankönyv az általános iskolák 7. osztálya számára*. Tankönyvkiadó, Budapest.

sorszám	oldalszám	a zenehallgatási szemelvény	kottapéldák	szöveges apparátus	képi illusztrációk	zenei tárgyú olvasmányok	munkafüzeti feladatok
1.	15.	[J.] Haydn: Szüreti kórus az Évszakok című oratóriumából	+	+	-	-	-
2.	24.	Kodály Zoltán: Közzene (Intermezzo) a Hány János című daljátékából	+	+	-	„+”	-

sorszám	oldalszám	a zenehallgatási szemelvény	kottapéldák	szöveges apparátus	képi illusztrációk	zenei tárgyú olvasmányok	munkafüzeti feladatok
3.	25.	Kodály Zoltán: [Bécsi] harangjáték a Hány János című daljátékából	+	+	+	„+”	-
4.	27.	Kodály Zoltán: Napóleon csatája a Hány János című daljátékából	+	+	+	„+”	-
5.	40.	[F.] Schubert: [f-moll] Moment musical	+	+	-	-	-
6.	40.	[F.] Schubert: Magyar induló	+	+	-	-	-
7.	44.	[J.] Haydn: Szerenád	+	+	-	-	-
8.	45.	[J.] Haydn: [G-dúr] „Üstdob” („Dobütés”) szimfónia [no. 94.] [II.] Andante tétel	+	+	+	-	-
9.	53.	[J. S.] Bach: Polonéz a h-moll zenekari szvitből	+	+	+	-	-
10.	57.	[J. S.] Bach: Air [a D-dúr zenekari szvitből]	+	+	-	-	-
11.	58.	[J. S.] Bach: [g-moll] polonéz	+	+	-	-	-
12.	68.	Liszt Ferenc: 14. [magyar] rapszódia	+	+	+	-	-
13.	69.	Liszt [Ferenc]: 15. magyar rapszódia	+	+	+	-	-
14.	70.	Liszt [Ferenc]: A munka himnusza	+	+	-	-	-
15.	78.	Bartók [Béla]: Divertimento III. tétel	+	+	-	-	-
16.	79.	Bartók Béla: Négy szlovák népdal vegyeskarra, zongorakísérettel	+	+	-	-	-
17.	82.	Szabó Ferenc: Lúdas Matyi szvit II. tétel	+	+	-	-	-

sorszám	oldalszám	a zenehallgatási szemelvény	kottapéldák	szöveges apparátus	képi illusztrációk	zenei tárgyú olvasmányok	munkafüzeti feladatok
18.	82.	Szabó Ferenc: Lúdas Matyi szvit VI. tétel	+	+	-	-	-
19.	86.	[P. I.] Csajkovszkij: IV. [f-moll] szimfónia [IV.] befejező tétel	+	+	+	-	+
20.	93.	[F.] Chopin: [a-moll] keringő	+	+	+	-	-
21.	94.	[F.] Chopin: [g-moll] mazurka	+	+	-	-	-
22.	95.	[F.] Chopin: [A-dúr] polonéz	+	+	-	-	-

16. táblázat: A hetedik osztályos ének-zene tankönyv zenehallgatásra vonatkozó részeinek kottapéldái.

Forrás: Péter József és Petneki Jenő (1965a): *Ének-zene. Tankönyv az általános iskolák 7. osztálya számára*. Tankönyvkiadó, Budapest.

sorszám	oldalszám	kottapélda	zenehallgatási szemelvény	megjegyzés
1.	15.	J. Haydn: Szüreti kórus az Évszakok című oratóriumából, a szoprán szóló dallama, 4–16. ütem (Haydn, é. n.)	[J.] Haydn: Szüreti kórus az Évszakok című oratóriumából	A tankönyvben szereplő kottapéldánál a szöveg Ádám Jenő magyar fordításában olvasható (Péter és Petneki, 1965a).
2.	24.	Kodály Zoltán: Hány János című daljátékából az Intermezzo dallamának kezdete, 1–4. ütem (Kodály, 1955)	Kodály Zoltán: Közzene (Intermezzo) a Hány János című daljátékából	-
3.	25.	Kodály Zoltán: Hány János című daljátékából a Bécsi harangjáték dallamának részlete, 5–6. ütem (Kodály, 1955)	Kodály Zoltán: [Bécsi] harangjáték a Hány János című daljátékából	A Bécsi harangjáték eredeti hangneme Esz-dúr (Kodály, 1955), a tankönyvben (Péter és Petneki, 1965a) F-dúrban szerepel a részlet.
4.	27.	Kodály Zoltán: Hány János című daljátékából a Napóleon csatája című rész 5–12. és 31–35. üteme (Kodály, 1955)	Kodály Zoltán: Napóleon csatája a Hány János című daljátékából	A franciák indulója című rész egy oktávval magasabban, az egyvonalas oktávban került lejegyzésre a tankönyvben (Kodály, 1955; Péter és Petneki, 1965a).

sorszám	oldalszám	kottapélda	zenehallgatási szemelvény	megjegyzés
5.	40.	F. Schubert: f-moll Moment musical című zongoraművéből a 3–34. ütem dallama (Schubert, 1984)	[F.] Schubert: [f-moll] Moment musical	A zongoradarab eredeti hangneme f-moll (Schubert, 1984), de a tankönyvben (Péter és Petneki, 1965a) e-mollba transzponálva szerepel a részlet.
6.	40.	F. Schubert: Magyar indulóból a Trio dallama, 1–8. ütem (Schubert, 1978)	[F.] Schubert: Magyar induló	A Divertissement à l'hongroise című mű II., Marcia tétel hangneme c-moll, a Trio hangneme Asz-dúr (Schubert, 1978), tankönyvben (Péter és Petneki, 1965a) betűkottával szerepel a részlet.
7.	44.	J. Haydn: Szerenád – a dallam kottája (nyolc ütem)	[J.] Haydn: Szerenád	-
8.	45.	J. Haydn: G-dúr („Üstdob”) szimfónia no. 94. II. tétel témájából az első hegedű dallama, 1–32. ütem (Haydn, 1997)	[J.] Haydn: [G-dúr] „Üstdob” („Dobütés”) szimfónia [no. 94.] [II.] Andante tétele	A tétel variációs formában íródott, a variációk témája a tankönyvi kottapélda.
9.	53.	J. S. Bach: Polonéz a h-moll zenekari szvitből – a fuvola (<i>flauto traverso</i>) dallama, 1–24. ütem (Bach, 1967)	[J. S.] Bach: Polonéz a h-moll zenekari szvitből	A fuvola dallama (Bach, 1967) a tankönyvben (Péter és Petneki, 1965a) egy oktávval mélyebben, alapvetően az egyvonalas oktávban van lejegyezve.
10.	57.	J. S. Bach: Air a D-dúr zenekari szvitből – az első hegedű dallamának részlete, 1–6. ütem (Bach, 1967)	[J. S.] Bach: Air [a D-dúr zenekari szvitből]	-
11.	58.	J. S. Bach: g-moll polonéz – a teljes mű dallamának a kottája, 1–32. ütem (Bach, 1957)	[J. S.] Bach: [g-moll] polonéz	-
12.	68.	Egressy Béni: Magasan repül a daru (népies dal) (Péter és Petneki, 1965a)	Liszt Ferenc: 14. [magyar] rapszódia	-
13.	69.	a Rákóczi induló kezdő témája (nyolc ütem) (Péter és Petneki, 1965a)	Liszt [Ferenc]: 15. magyar rapszódia	-

sorszám	oldalszám	kottapélda	zenehallgatási szemelvény	megjegyzés
14.	70.	Liszt Ferenc: A munka himnusza a, a kezdőmotívum (három ütem) b, a dallam, amely háromszor hangzik el (13 ütem) c, a kezdőmotívum visszatérése (négy ütem) (Péter és Petneki, 1965a)	Liszt [Ferenc]: A munka himnusza	-
15.	78.	Bartók Béla: Divertimento III. tétel. 1. (22 ütem), 2. (15 ütem) és 3. téma (nyolc ütem) (Péter és Petneki, 1965a)	Bartók [Béla]: Divertimento III. tétel	-
16.	79.	Bartók Béla: Négy szlovák népdal vegyeskarra, zongorakísérettel a, első népdal a szoprán szólamban (9–16. ütem) b, második népdal a szoprán szólamban (1–9. ütem) c, harmadik népdal a tenor szólamban (5–12. ütem) d, negyedik népdal a szoprán szólamban (1–8. ütem) (Bartók, ©1924)	Bartók Béla: Négy szlovák népdal vegyeskarra, zongorakísérettel	A tankönyv (Péter és Petneki, 1965a) az első és a második népdalt betűkottával hozza, a harmadik és a negyedik népdal hangjegyes kottával van lejegyezve. A harmadik népdalt oktávval magasabb fekvésben, az egyvonalas oktávban került közlésre (Bartók, ©1924).
17.	82.	Szabó Ferenc: Lúdas Matyi szvit II. tétel (Jobbágysors: a deres) 1–14. ütemének dallama (Szabó, 1960)	Szabó Ferenc: Lúdas Matyi szvit II. tétel	A dallam a Szegény legény vagyok én... kezdetű magyar népdal 68-os, ritmizált változata.
18.	82.	Szabó Ferenc: Lúdas Matyi szvit VI. tétel (Verbunkos) 5–12. ütem dallama (Szabó, 1960)	Szabó Ferenc: Lúdas Matyi szvit VI. tétel	a verbunkos témája a tankönyvben (Péter és Petneki, 1965a) betűkottával van lejegyezve
19.	86.	P. I. Csajkovszkij: IV., f-moll szimfónia IV. tétel témája – az Áll egy ifjú nyírfá a réten kezdetű orosz népdal kottája (nyolc ütem, szöveg nélkül) (Péter és Petneki, 1965a)	[P. I.] Csajkovszkij: IV. [f-moll] szimfónia [IV.] befejező tétele	A tételben az Áll egy ifjú nyírfá... kezdetű orosz népdal főtemaként szerepel.
20.	93.	F. Chopin: a-moll keringő – az 1–16. ütem dallama (Chopin, é.n.)	[F.] Chopin: [a-moll] keringő	A tankönyv (Péter és Petneki, 1965a) a dallamot betűkottával közli.

sorszám	oldalszám	kottapélda	zenehallgatási szemelvény	megjegyzés
21.	94.	F. Chopin: g-moll mazurka – az 1–16. ütem dallama (Chopin, é.n.)	[F.] Chopin: [g-moll] mazurka	-
22.	95.	F. Chopin: A-dúr polonéz – az 1–8. ütem dallama (Chopin, ©1951)	[F.] Chopin: [A-dúr] polonéz	A tankönyvben (Péter és Petneki, 1965a) az 5–8. ütem dallama ottava jelzéssel van lekottázva.

17. táblázat: Feladatok, megfigyelési szempontok, kérdések, magyarázatok és ismétlés a hetedik osztályos ének-zene tankönyv zenehallgatásra vonatkozó részeiben.

Forrás: Péter József és Petneki Jenő (1965a): *Ének-zene. Tankönyv az általános iskolák 7. osztálya számára*. Tankönyvkiadó, Budapest.

sorszám	oldalszám	zenehallgatási szemelvény	feladatok száma mondatokban (db)	megfigyelési szempontok száma mondatokban (db)	kérdések száma mondatokban (db)	magyarázatok száma mondatokban (db)	ismétlések száma mondatokban (db)
1.	15.	[J.] Haydn: Szüreti kórus az Évszakok című oratóriumból	2	0	0	1	0
2.	24.	Kodály Zoltán: Közzene (Intermezzo) a Hány János című daljátékából	0	2	1	1	0
3.	25.	Kodály Zoltán: [Bécsi] harangjáték a Hány János című daljátékából	0	1	0	3	0
4.	27.	Kodály Zoltán: Napóleon csatája a Hány János című daljátékából	1	1	0	1	0

sorszám	oldalszám	zenehallgatási szemelvény	feladatok száma mondatokban (db)	megfigyelési szempontok száma mondatokban (db)	kérdések száma mondatokban (db)	magyarázatok száma mondatokban (db)	ismétlések száma mondatokban (db)
5.	40.	[F.] Schubert: [f-moll] Moment musical	1	0	0	1 (lábjegyzet)	0
6.	40.	[F.] Schubert: Magyar induló	2	0	0	1	0
7.	44.	[J.] Haydn: Szerenád	1	0	0	0	0
8.	45.	[J.] Haydn: [G-dúr] „Üstdob” („Dobütés”) szimfónia [no. 94.] [II.] Andante tétele	1	1	0	4	0
9.	53.	[J. S.] Bach: Polonéz a h-moll zenekari szvitből	1	0	0	1	0
10.	57.	[J. S.] Bach: Air [a D-dúr zenekari szvitből]	1	0	0	1	0
11.	58.	[J. S.] Bach: [g-moll] polonéz	1	1	0	2	0
12.	68.	Liszt Ferenc: 14. [magyar] rapszódia	1	1	0	2	0
13.	69.	Liszt [Ferenc]: 15. magyar rapszódia	1	1	0	4	0
14.	70.	Liszt [Ferenc]: A munka himnusza	0	0	0	1	0
15.	78.	Bartók [Béla]: Divertimento III. tétel	1	1	0	2 (lábjegyzet)	0
16.	79.	Bartók Béla: Négy szlovák népdal vegyes karra, zongorakísérettel	0	1	0	0	0
17.	82.	Szabó Ferenc: Lúdas Matyi szvit II. tétel	0,5	0	0	4	0

sorszám	oldalszám	zenehallgatási szemelvény	feladatok száma mondatokban (db)	megfigyelési szempontok száma mondatokban (db)	kérdések száma mondatokban (db)	magyarázatok száma mondatokban (db)	ismétlések száma mondatokban (db)
18.	82.	Szabó Ferenc: Lúdas Matyi szvit VI. tétel	0,5	0	0	1	0
19.	86.	[P. I.] Csajkovszkij: IV. [f-moll] szimfónia [IV.] befejező tétel	0	0	0	6	0
20.	93.	[F.] Chopin: [a-moll] keringő	1	0	0	0	0
21.	94.	[F.] Chopin: [g-moll] mazurka	0	0	0	1	0
22.	95.	[F.] Chopin: [A-dúr] polonéz	0	0	0	2 (ebből 1 lábjegyzet)	0
összesen: db: 66 százalék: 100%			16 24%	10 15%	1 2%	39 59%	0 0%

18. táblázat: A hetedik osztályos ének-zene tankönyv zenehallgatásra vonatkozó képi illusztrációi.

Forrás: Péter József és Petneki Jenő (1965a): *Ének-zene. Tankönyv az általános iskolák 7. osztálya számára*. Tankönyvkiadó, Budapest.

sorszám	oldalszám	zenehallgatási szemelvény	a kép aláírása	a kép típusa	a kép forrása	megjegyzés
1.	15.	[J.] Haydn: Szüreti kórus az Évszakok című oratóriumból	-	-	-	-

sorszám	oldalszám	zenehallgatási szemelvény	a kép aláírása	a kép típusa	a kép forrása	megjegyzés
2.	24.	Kodály Zoltán: Közzene (Intermezzo) a Hány János című daljátékából	-	-	-	-
3.	25.	Kodály Zoltán: [Bécsi] harangjáték a Hány János című daljátékából	-	színpadképről készült fénykép	nincs megadva	A Burg szereplői láthatók a fényképen (Péter és Petneki, 1966c).
4.	27.	Kodály Zoltán: Napóleon csatája a Hány János című daljátékából	-	színpadképről készült fénykép	nincs megadva	A III. kaland szereplői és díszlete láthatók a fényképen (Péter és Petneki, 1966c).
5.	40.	[F.] Schubert: [f-moll] Moment musical	-	-	-	-
6.	40.	[F.] Schubert: Magyar induló	-	-	-	-
7.	44.	[J.] Haydn: Szerenád	-	-	-	-
8.	45.	[J.] Haydn: [G-dúr] „Üstdob” („Dobütés”) szimfónia [no. 94.] [II.] Andante tétel	-	J. Haydn arcképe, egykorú festmény (Péter és Petneki, 1966c)	nincs megadva	-
9.	53.	[J. S.] Bach: Polonéz a h-moll zenekari szvitből	-	J. S. Bach arcképe, egykorú festmény (Péter és Petneki, 1966c)	nincs megadva	-
10.	57.	[J. S.] Bach: Air [a D-dúr zenekari szvitből]	-	-	-	-
11.	58.	[J. S.] Bach: [g-moll] polonéz	-	-	-	-
12.	68.	Liszt Ferenc: 14. [magyar] rapszódia	A „Liszt Ferenc” Zeneművészeti Főiskola épülete	fénykép	nincs megadva	-

sorszám	oldalszám	zenehallgatási szemelvény	a kép aláírása	a kép típusa	a kép forrása	megjegyzés
13.	69.	Liszt [Ferenc]: 15. magyar rapszódia	-	fényképek (bélyegek és pénzérték)	nincs megadva	A Magyar Népköztársaság az 1961-es Liszt-évfordulóra ezüst- és aranypénzeket veretett (Péter és Petneki, 1966c). A bélyegekről nincs adat.
14.	70.	Liszt [Ferenc]: A munka himnusza	-	-	-	-
15.	78.	Bartók [Béla]: Divertimento III. tétel	-	-	-	-
16.	79.	Bartók Béla: Négy szlovák népdal vegyeskarra, zongorakísérettel	-	-	-	-
17.	82.	Szabó Ferenc: Lúdas Matyi szvit II. tétel	-	-	-	-
18.	82.	Szabó Ferenc: Lúdas Matyi szvit VI. tétel	-	-	-	-
19.	86.	[P. I.] Csajkovszkij: IV. [f-moll] szimfónia [IV.] befejező tétel	a, harsona b, tuba	a és b: fénykép	nincs megadva	Csajkovszkij szimfóniájában szerepel harsona és tuba is. Ezekkel a hangszerekkel a hetedik osztályban ismerkednek meg a tanulók. Az egyik fényképen harsonán, a másikon tubán játszó férfi látható.
20.	93.	[F.] Chopin: [a-moll] keringő	-	Chopin arcképe, rajz, amely a zeneszerző 20 éves korában Párizsban készült (Péter és Petneki, 1966c).	nincs megadva	-

sorszám	oldalszám	zenehallgatási szemelvény	a kép aláírása	a kép típusa	a kép forrása	megjegyzés
21.	94.	[F.] Chopin: [g-moll] mazurka	-	-	-	-
22.	95.	[F.] Chopin: [A-dúr] polonéz	-	-	-	-

19. táblázat: A hetedik osztályos ének-zene tankönyv zenei tárgyú olvasmányai.

Forrás: Péter József és Petneki Jenő (1965a): *Ének-zene. Tankönyv az általános iskolák 7. osztálya számára*. Tankönyvkiadó, Budapest.

sorszám	oldalszám	olvasmány címe	olvasmány szerzője	olvasmányban szereplő mondatok száma (db)	olvasmányban szereplő egyszerű mondatok száma (db)	olvasmányban szereplő összetett mondatok száma (db)	olvasmány kiegészítő anyagai	megjegyzések
1.	38–39.	Dalok költője	H. Goldschmidt	16	4	12	a, Schubert arcképe b, Schubert rövid életrajza	A tankönyv tartalomjegyzékének adata szerint H. Goldschmidt Schubert című könyvéből származnak a részletek. A fordítás Siklósi Mihály munkája (Péter és Petneki, 1965a). Goldschmidt (1962) könyvének I. fejezetéből származnak a részletek.
2.	42–43.	Haydn	Alfred Einstein	24	7	17	-	-
3.	46.	Haydn emlékezete	Kodály Zoltán	21	9	12	a, A Tátrai vonósnégyes fényképe (Péter és Petneki, 1966c) b, lábjegyzetben a szövegben szereplő „all ongarese” kifejezés magyarázata	Kodály Zoltánnak a Haydn emlékezete címmel a MTA 1959. februárjában tartott emlékülésén elhangzott elnöki beszédének részletei (Kodály, 1959).

sorszám	oldalszám	olvasmány címe	olvasmány szerzője	olvasmányban szereplő mondatok száma (db)	olvasmányban szereplő egyszerű mondatok száma (db)	olvasmányban szereplő összetett mondatok száma (db)	olvasmány kiegészítő anyagai	megjegyzések
4.	52.	Bach tanulóévei Lüneburgban	Bartha Dénes	12	4	8	két lábjegyzetben magyarázat: a, Eisenach Németországban található b, az elitegyüttes válogatott együttest jelent	A tankönyv tartalomjegyzéke szerint a részlet Bartha Dénes J. S. Bach című könyvéből származik (Péter és Petneki, 1965a). Bartha (1960) Tanulóévek Lüneburgban (1700–1702) című fejezetének részleteit olvashatták a tanulók.
5.	54–55.	Csembalóverseny ... hang nélkül	Péterffy Ida	23	10	13	Lábjegyzetben az olvasmányban szereplő Marchand csembaloművész nevének magyar kiejtése.	A tankönyv tartalomjegyzéke szerint az olvasmány Péterffy Ida munkája (Péter és Petneki, 1965a). Péterffy (1959) Kis történetek nagy zeneszerzőkről című könyvéből származik az olvasmány.

sorszám	oldalszám	olvasmány címe	olvasmány szerzője	olvasmányban szereplő mondatok száma (db)	olvasmányban szereplő egyszerű mondatok száma (db)	olvasmányban szereplő összetett mondatok száma (db)	olvasmány kiegészítő anyagai	megjegyzések
6.	72.	Hazám!	Liszt Ferenc	9	3	6	Az olvasmányban Liszt pesti szerencsétlenségként utal a nagy árvízre. Ezt lábjegyzetben magyarázzák meg a tankönyvírók a gyerekeknek.	A tankönyv tartalomjegyzéke szerint a részlet a Hankiss János fordításában megjelent Liszt Ferenc válogatott írásaiból című kötetből való (Péter és Petneki, 1965a).
7.	92.	Liszt – Chopin hűséges barátja	S. A. Sochacki	8	5	3	lábjegyzetben Chopin nevének kiejtése	A tankönyv tartalomjegyzéke szerint az olvasmány részlet S. A. Sochacki Liszt Ferenc és a lengyelek című könyvéből (Péter és Petneki, 1965a).

sorszám	oldalszám	olvasmány címe	olvasmány szerzője	olvasmányban szereplő mondatok száma (db)	olvasmányban szereplő egyszerű mondatok száma (db)	olvasmányban szereplő összetett mondatok száma (db)	olvasmány kiegészítő anyagai	megjegyzések
8.	95.	a, Chopin szereti a népzene... b, ... és Bach muzsikáját	J. Iwazskiewicz	a, 2 b, 4	a, 0 b, 0	a, 2 b, 2	-	A tankönyv tartalomjegyzéke szerint az olvasmány I. Iwazskiewicz Chopin című könyvéből származik, amelyet Mészáros István fordított magyarra (Péter és Petneki, 1965a).
9.	97–99.	A szabadság himnusza	Harsányi Zoltán	57	15	42	A tankönyv tartalomjegyzéke szerint a 99. oldalon Dore La Marseillaise című festményéről készült fénykép látható (Péter és Petneki, 1965a).	-

20. táblázat A hetedik osztályban részletesen megismert zeneszerzők

Források: Péter József és Petneki Jenő (1965a): *Ének-zene. Tankönyv az általános iskolák 7. osztálya számára*. Tankönyvkiadó, Budapest.

zeneszerző neve	arckép a zeneszerzőről	életrajz	énekes szemelvény	zenehallgatási szemelvény	olvasmány	egyéb
-----------------	------------------------	----------	-------------------	---------------------------	-----------	-------

zeneszerző neve	arckép a zeneszerzőről	életrajz	énekes szemelvény	zenehallgatási szemelvény	olvasmány	egyéb
J. S. Bach	53. o.: egykorú festmény (Péter és Petneki, 1966c)	-	a, 51. o.: Részlet a Parasztkantátából b, 56. o.: Ária	a, 53. o.: Polonéz a h-moll zenekari szvitből b, 57. o.: Air a D-dúr zenekari szvitből c, 58. o.: g-moll polonéz	a, 52.o.: Bartha Dénes: Bach tanulóévei Lüneburgban b, 54–55. o.: Péterffy Ida: Csembalóverseny... hang nélkül	-
J. Haydn	45. o.: egykorú festmény (Péter és Petneki, 1966c)	-	a, 16. o.: Este van (kánon) b, 44. o.: Falusi jókedv (műdal)	a, 15. o.: Szüreti kórus az Évszakok című oratóriumból b, 44. o.: Szerenád c, 45. o.: G-dúr („Üstdob”) szimfónia no. 94 II. tétel	a, 42–43.o.: Alfred Einstein: Haydn b, 46. o.: Kodály Zoltán: Haydn emlékezete	-
F. Schubert	39.o.: +	39.o.: +	a, 37.o.: Pusztai rózsza (műdal) b, 38. o.: A hársfa (műdal)	a, 40. o.: [f-moll] Moment musical b, 40. o.: Magyar induló	H. Goldschmidt: Dalok költője	-
F. Chopin	93. o.: a zeneszerző 20 éves korában Párizsban készült rajz (Péter és Petneki, 1966c)	93. o.: +	-	a, 93. o.: a-moll keringő b, 94. o.: g-moll mazurka c, 95. o.: A-dúr polonéz	a, 92. o.: Sochacki: Liszt – Chopin hűséges barátja b, 95. o.: Iwaczkiewicz: Chopin szereti a népzene ... és Bach muzsikáját	94. o.: Aranyosom (lengyel népdal) a g-moll mazurka „előkészítéseként” (Péter és Petneki, 1966c)

zeneszerző neve	arckép a zeneszerzőről	életrajz	énekes szemelvény	zenehallgatási szemelvény	olvasmány	egyéb
Liszt Ferenc	71. o.: Barabás Miklós: Liszt Ferenc	71. o.: +	-	a, 68. o.: 14. magyar rapszódia b, 69. o.: 15. magyar rapszódia c, 70. o.: A munka himnusza	72. o.: Liszt Ferenc: Hazám!	a, 68. o.: a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola épületéről készült fénykép b, 69. o.: pénzérmék az 1961-es Liszt-évforduló alkalmára (Péter és Petneki, 1966c) (Bélyegek fényképe is.)
P. I. Csajkovszkij	87. o.: +	87. o.: +	19. o.: Altatódal viharban	86. o.: IV., f-moll szimfónia IV. tétel	-	a, 19. o.: Ismerjük fel! 1.= Régi francia dal, 2.= orosz népdal (téma a Vonósszerenádból) b, 87. o.: Ismerjük fel! = Altatódal viharban
Bartók Béla	77. o.: fénykép 1936-ból (Péter és Petneki, 1966c)	77. o.: +	a, 76. o.: Huszárnóta (kórusmű részlete) b, 76. o.: Ne menj el (kórusmű részlete) c, 76. o.: Ne hagyj itt (kórusmű részlete)	a, 78. o.: Divertimento III. tétel b, 79. o.: Négy szlovák népdal vegyeskarra, zongorakísérettel	-	-

zeneszerző neve	arckép a zeneszerzőről	életrajz	énekes szemelvény	zenehallgatási szemelvény	olvasmány	egyéb
Kodály Zoltán	31. o.: +	31. o.: +	hat magyar népdal a Hány János című daljátékból a, 23. o.: Ó, mely sok hal b, 24. o.: Tiszán innen c, 25. o.: Hej, két tyúkom d, 26. o.: Sej, Nagybonyban e, 28. o.: Szegény vagyok f, 29. o.: Felszántom a császár udvarát	három részlet a Hány János című daljátékból a, 24. o.: Közzene (Intermezzo) b, 25. o.: Bécsi harangjáték c, 26–27. o.: Napóleon csatája	-	három utalás népdalok kapcsán Kodály-feldolgozásokra a, 18. o.: A csitári hegyek alatt → Székelyfonó b, 30. o.: Vejnemőjnen muzsikál (finn népdal) → kórusmű azonos címen c, 64–65. o.: Görög Ibolya → Székelyfonó

21. táblázat A hetedik osztály zenehallgatási lemezei.

Források: OPI (szerk. 1965): *Zenehallgatás az általános iskola 7. osztálya számára*. Összeállította Péter József és Petneki Jenő. Magyar Hanglezgyártó Vállalat, Budapest; Péter József és Petneki Jenő (1965a): *Ének-zene. Tankönyv az általános iskolák 7. osztálya számára*. Tankönyvkiadó, Budapest.

lemez- oldal sorszáma	blokk sorszáma	szerző(k) neve(i)	műcím(ek)	előadó(k) neve(i)	idő- tartam	kapcsolat a tankönyv dalanyagával	megjegyzések
I.	1.	Egressy Béni–Vörösmarty Mihály	Szózat	Magyar Rádió és Televízió Ének- és Zenekara, vezényel: Németh Gyula	2'15"	tk. 74.o.: Egressy Béni–Vörösmarty Mihály: Szózat	A tankönyv (Péter és Petneki, 1965a) nem tesz említést a Szózat meghallgatásáról.

lemez- oldal sorszáma	blokk sorszáma	szerző(k) neve(i)	műcím(ek)	előadó(k) neve(i)	idő- tartam	kapcsolat a tankönyv dalanyagával	megjegyzések
I.	2.	Liszt Ferenc	14. rapszódia – részletek	Szegedi Ernő (zongora)	6'12"	tk. 68. o.: Egressy Béni: Magasan repül a daru	Liszt Ferenc 19 magyar rapszódia című sorozatának 14. darabja. Az 1853-ban keletkezett mű ajánlása Hans von Bülownek szól (Searle és Winklhofer, ©2010).
I.	3.	Liszt Ferenc	15. rapszódia	Hernádi Lajos (zongora)	5'15"	tk. 69.o.: a Rákóczi- induló kezdő témája	Liszt Ferenc 19 magyar rapszódia című sorozatának 15. darabja, benne a Rákóczi- indulóval. A mű első változata 1851-ben, második változata 1871- ben készült. (Searle és Winklhofer, ©2010).

lemez- oldal sorszáma	blokk sorszáma	szerző(k) neve(i)	műcím(ek)	előadó(k) neve(i)	idő- tartam	kapcsolat a tankönyv dalanyagával	megjegyzések
I.	4.	Liszt Ferenc	A munka himnusza – az 1., 3. versszakkal	Magyar Rádió és Televízió Ének- és Zenekara, vezényel: Csenki Imre	6'47"	tk. 70. o.: Liszt Ferenc: A munka himnusza a, a kezdő motívum b, a háromszor felhangzó dallam c, a visszatérő kezdő motívum	a, Liszt Ferenc Arbeiterchor című kórusművének szövegét Lammenais írta, németre fordította Kaufmann. A mű 1849 előtt keletkezett, eredetileg baritonszólóra, négy férfihangra, férfikarra és zongorára írta a zeneszerző. Liszt később elkészítette a mű zongora, illetve zongora négykezes változatát is (Searle és Winklhofner, ©2010). b, A hanglemez kísérőfüzetének (OPI, 1965) információja szerint a kórusmű Rossa Ernő versével, Bárdos Lajos énekkari átíratában, Weiner Leó hangszerelésében hallható a lemezen.

lemez- oldal sorszáma	blokk sorszáma	szerző(k) neve(i)	műcím(ek)	előadó(k) neve(i)	idő- tartam	kapcsolat a tankönyv dalanyagával	megjegyzések
I.	5.	-	-	nincs adat	5'45"	A kürt Kodály Hány János című daljátékából az Intermezzo, a harsona és a szaxofon ugyanebből a műből a Napóleon csatája című tételből szólamot meg részletet (OPI, szerk. 1965).	A lemez kísérőfüzetének (OPI, 1965) információja szerint a blokk címe: Hangszerismertetés. Az ismertetett hangszerek: kürt, harsona, szaxofon; ütődob, xilofon, harang; nagydob, kisdob, réztányér, fémháromszög
II.	6.	Kodály Zoltán	Hány János daljátékából a, Napóleon csatája b, Intermezzo	Budapesti Filharmóniai Társaság Zenekara, vezényel: Ferencsik János	a, 4' b, 4'40"	a, tk. 26–27. o.: Kodály Zoltán: Hány János: A franciák indulója és Napóleon bevonulása (részlet) b, tk. 24. o.: Kodály Zoltán: Hány János: a Közzene (Intermezzo) (részlet)	Kodály Zoltán Hány János kalandozásai Nagyabonytúl a Burg váráig című, op. 15-ös daljátékának szövegét Paulini Béla és Harsányi Zsolt írta. A mű bemutatójára 1926. október 16-án került sor Budapesten (Eörsz, 1984).
II.	7.	Bartók Béla	Négy szlovák népdal	„Vox Humana” Énekkar és Finta Éva (zongora), vezényel: Maklári Zoltán	4'55"	tk. 79.o.: Bartók Béla: Négy szlovák népdal: a négy szlovák népdal kottája	Bartók Béla 1916-ban keletkezett Négy tót népdal vegyeskarra zongorakísérettel című népdalfeldolgozásának 1917. január 5-én volt a bemutatója Budapesten (Tallán, 2016).

lemez- oldal sorszáma	blokk sorszáma	szerző(k) neve(i)	műcím(ek)	előadó(k) neve(i)	idő- tartam	kapcsolat a tankönyv dalanyagával	megjegyzések
II.	8.	Bartók Béla	Divertimento vonószekarra – III. tétel	Magyar Kamarazenekar, koncertmester: Tátrai Vilmos	6'41"	tk. 78. o.: Bartók Béla: Divertimento III. tétel: az 1., 2., és 3. téma kottája	Bartók 1939-ben komponált Divertimento vonószekarra című művét a Bázeli Kamarazenekarnak ajánlotta. Az együttes 1940. június 11-én mutatta be a művet a svájci városban (Tallán, 2016).
II.	9.	Szabó Ferenc	Lúdas Matyi szvit II. és VI. tételéből részletek a, II. tételrész b, VI. tételrész	Magyar Állami Hangversenyzenekar, vezényel: Luigi Toffolo	a, 2'23" b, 2'20"	a, tk. 82. o.: Szabó Ferenc: Lúdas Matyi szvit II. tétel (részlet) b, Szabó Ferenc: Lúdas Matyi szvit VI. tétel (részlet)	Szabó Ferenc Lúdas Matyi című táncjátéka 1960-ban keletkezett. Szövegét Fazekas Mihály verse nyomán Harangozó Gyula írta (Pernye, 1965).
III.	10.	J. S. Bach	Polonéz a h-moll szvitből	Budapesti Filharmóniai Társaság Zenekara és Juhos József (fuvola), vezényel: Erdélyi Miklós	3'16"	tk. 53. o.: J. S. Bach: Polonéz a h-moll szvitből (részlet)	Bach négy zenekari szvitje közül a második a h-moll hangnemű szvit (BWV 1067). A mű keletkezési ideje 1738–39-re datálható (Emery, Wolff és Temperely, ©1989). A hét tételes szvit V. tétele a Polonaise (Bach, 1967).

lemez- oldal sorszáma	blokk sorszáma	szerző(k) neve(i)	műcím(ek)	előadó(k) neve(i)	idő- tartam	kapcsolat a tankönyv dalanyagával	megjegyzések
III.	11.	J. S. Bach	Air	Magyar Állami Hangversenyzenekar, vezényel: Sándor Frigyes	3'38"	tk. 57. o.: J. S. Bach: Air [a D-dúr zenekari szvitből] (részlet)	Bach négy zenekari szvitjéből a negyedik, D- dúr hangnemű szvit (BWV 1069) II. tétele az Air. A mű első változata 1725-ben keletkezett (Emery, Wolff és Temperely, ©1989; Bach, 1967).
III.	12.	J. S. Bach	Polonéz (g-moll) a Notenbüchleinből	Margittay Sándor (csembaló)	1'18"	J. S. Bach: g-moll polonéz (a teljes mű dallama)	Bach g-moll polonéze (BWV Anh. 119) az Anna Magdalena Bach számára komponált 1725-ös Klavierbüchleinben szerepel (Bach, 1957).
III.	13.	J. Haydn	Szerenád – részlet	zenélőóra	0'40"	tk. 44. o.: J. Haydn: Szerenád	-
III.	14.	J. Haydn	Üstdob-szimfónia II. tétel	Magyar Állami Hangversenyzenekar, vezényel: Németh Gyula	6'05"	tk. 45. o.: J. Haydn: G-dúr („Üstdob”) szimfónia no. 94. II., variációs tételének témája	Haydn 94-es sorszámú G- dúr szimfóniája 1791-ben keletkezett. Közkeletű mellékneve: „The Surprise”, „Mit dem Paukenschlag”, magyarul „Dobütés”. A szimfóniát Haydn angliai látogatása során 1792. március 23-án mutatták be Londonban (Webster és Feder, ©2009).

lemez- oldal sorszáma	blokk sorszáma	szerző(k) neve(i)	műcím(ek)	előadó(k) neve(i)	idő- tartam	kapcsolat a tankönyv dalanyagával	megjegyzések
III.	15.	J. Haydn	Szüreti kórus az Évszakok című oratóriumból	Budapesti Kórus és Magyar Állami Hangversenyzenekar, vezényel: Forrai Miklós	5'15"	tk. 15. o.: J. Haydn: Szüreti kórus az Évszakok című oratóriumból (részlet)	Haydn Die Jahreszeiten („Az évszakok”, „The Seasons”) című oratóriumának szövegét J. Thomson nyomán G. van Swieten írta. A zeneszerző 1799 és 1801 között dolgozott a művön (Webster és Feder, ©2009).
III.	16.	[F.] Schubert	Moment Musical f-moll, Op. 94. No. 3.	Zempléni Kornél (zongora)	1'31"	tk. 40. o.: [F.] Schubert: f-moll Moment musical (részlet)	Schubert Moment Musicaux (D 780 – op. 94) címen hat zongoradarabot fűzött egybe, amelyek 1828 júliusában jelentek meg. A III., f-moll hangnemű tétel címe eredetileg Air russe volt (Schubert, 1984).

lemez- oldal sorszáma	blokk sorszáma	szerző(k) neve(i)	műcím(ek)	előadó(k) neve(i)	idő- tartam	kapcsolat a tankönyv dalanyagával	megjegyzések
III.	17.	[F.] Schubert	Magyar induló	Budapesti Koncertfúvószenekar, vezényel: Borst Rudolf	1'48"	tk. 40. o.: [F.] Schubert: Magyar induló (a középrész részlete)	Schubert eredetileg zongorára négy kézre komponálta a Divertissement à l' hongroise (D 818 – op. 54) című művét, amely 1826 áprilisában jelent meg. A háromtétéles mű II. tétele a Marcia (Schubert, 1978). Ez az induló szerepel a gyerekek hanglemezén (OPI, szerk. 1965.) fúvószenekari átíratban Magyar induló címen.
IV.	18.	[F.] Chopin	Keringő – a-moll, Op. 34. No. 2.	Antal István (zongora)	5'04"	tk. 93. o.: [F.] Chopin: a-moll keringő (részlet)	Chopin 1834-ben keletkezett a-moll keringőjének (op. 34/2) ajánlása Barones G. D'Ivry-nek szól (Temperley és Michalowski, ©2010).
IV.	19.	[F.] Chopin	Mazurka – g- moll, Op. 24. No. 1.	Antal István (zongora)	2'50"	tk. 94. o.: [F.] Chopin: g-moll mazurka (részlet)	Chopin g-moll mazurkája (op. 24 no. 1) 1833-ban keletkezett, a zeneszerző Perthius grófnak ajánlotta a művét (Temperley és Michalowski, ©2010).

lemez- oldal sorszáma	blokk sorszáma	szerző(k) neve(i)	műcím(ek)	előadó(k) neve(i)	idő- tartam	kapcsolat a tankönyv dalanyagával	megjegyzések
IV.	20.	[F.] Chopin	Polonéz A-dúr, Op. 40. No. 1.	Hernádi Lajos (zongora)	5'20"	tk. 95. o.: [F.] Chopin: A-dúr polonéz (részlet)	Chopin 1838-ban komponálta az A-dúr polonézt (40/1) és Julian Fontánának ajánlotta (Temperley és Michalowski, ©2010).
IV.	21.	-	-	nincs adat	2'48"	Az oboa és a fagott az Áll egy ifjú nyírfa a réten... kezdetű orosz népdal első sorát, a tuba a teljes népdalt szólaltatja meg (OPI, szerk. 1965).	A lemez kísérőfüzetének (OPI, 1965) információja szerint a blokk címe: Hangszerismertetés. Az ismertetett hangszerek: oboa, fagott, tuba.
IV.	22.	[P. I.] Csajkovszkij	IV. szimfónia IV. tétel	Magyar Állami Hangversenyzeneke, vezényel: Németh Gyula	9'13"	tk. 86. o.: [P. I.] Csajkovszkij: IV. [f- moll] szimfónia IV. tétel (Áll egy ifjú nyírfa a réten... téma)	Csajkovszkij 1836-ban fejezte be op. 36-os IV., f-moll szimfóniáját (Dahlhaus és Eggebrecht, szerk. 1983.).
IV.	23.	a, Kodály Zoltán b, Bartók Béla c, J. S. Bach d, Liszt Ferenc e, J. Haydn	a, Intermezzo a Háry Jánosból b, Négy szlovák népdal c, Polonéz a h- moll szvitből d, Rákóczi-induló e, Andante az Üstdob- szimfóniából	nincs adat	3'35"	a–e: ld. fentebb	A lemez kísérőfüzetének (OPI, 1965) információja szerint a blokk címe: „Ismerjük fel a műveket és az előadói apparátust!” (2'35")

22.táblázat: A nyolcadik osztályos ének-zene tankönyv zenehallgatásra vonatkozó szakdidaktikai apparátusának áttekintése.

Forrás: Péter József és Petneki Jenő (1966a): *Ének-zene. Tankönyv az általános iskolák 8. osztálya számára*. Tankönyvkiadó, Budapest.

sorszám	oldalszám	zenehallgatási szemelvény	kottapéldák	szöveges apparátus	képi illusztrációk	zenei tárgyú olvasmányok	munkafüzeti feladatok
1.	21.	[W. A.] Mozart: Papageno áriája a Varázsfuvola c. operából („Egy tűzről pattant lányka”)	+	+	-	-	-
2.	22–23.	[W. A.] Mozart: Tercett a Varázsfuvola c. operából („Már int a hajnal rózsaujja”)	+	+	-	-	-
3.	25.	[W. A.] Mozart: Sarastro áriája a Varázsfuvola c. operából („Osiris, Isis”)	+	-	-	-	-
4.	26–27.	[W. A.] Mozart: Bűvös csengettyű a Varázsfuvola c. operából	+	-	-	-	-
5.	28–31.	[W. A.] Mozart: Szerenád („Kis éji zene”)	+	+	+	-	-
6.	36–37.	[L. van] Beethoven: [D-dúr] hegedűverseny I. tétel	+	+	-	-	-
7.	37.	[L. van] Beethoven: [c-moll (Patetikus)] zongoraszonáta III. tétel	+	+	-	-	-
8.	42–45.	[L. van] Beethoven: IX., [d-moll] szimfónia IV. tétel	+	+	-	-	-
9.	48.	Szabó Ferenc: Föltámadott a tenger I. tétel	+	+	-	-	-
10.	60.	Erkel [Ferenc]: Nyitány a Hunyadi László c. operából	+	+	-	-	-
11.	60–61.	Erkel [Ferenc]: Győzelmi kórus a Hunyadi László c. operából	+	+	+	-	-

sorszám	oldalszám	zenehallgatási szemelvény	kottapéldák	szöveges apparátus	képi illusztrációk	zenei tárgyú olvasmányok	munkafüzeti feladatok
12.	61.	Erkel [Ferenc]: Palotás a Hunyadi László c. operából	+	+	+	-	-
13.	62.	Erkel [Ferenc]: Gyászinduló a Hunyadi László című operából	+	+	-	-	-
14.	62.	Erkel Ferenc: Bánk bán áriája a Bánk bán c. operából („Hazám, hazám”)	+	+	-	-	-
15.	63.	Erkel Ferenc: Keserű bordal a Bánk bán c. operából	+	-	+	-	-
16.	70–71.	Kodály [Zoltán]: Gólya-nóta	+	+	-	-	-
17.	72–73.	Bartók [Béla]: Cipósütés	+	+	-	-	-
18.	74–75.	Bartók Béla: Senkim a világon	+	-	-	-	-
19.	76–77.	Kodály [Zoltán]: Huszt	+	+	-	-	-
20.	86.	[Giuseppe] Verdi: Győzelmi kórus az Aida c. operából	-	+	-	-	-
21.	86.	[Giuseppe] Verdi: Bevonulási induló az Aida c. operából	+	+	-	-	-
22.	88–89.	[Mogyeszt] Muszorgszkij: Forradalmi kórus a Borisz Godunov c. operából	+	+	-	-	-
23.	89.	[Mogyeszt] Muszorgszkij: Ladu, ladu a Hovanscsina c. operából	+	+	-	-	-
24.	101–108.	Benjamin Britten: Variációk és fuga egy Purcell-témára	+	+	+	-	+

23. táblázat: A nyolcadik osztályos ének-zene tankönyv zenehallgatásra vonatkozó részeinek kottapéldái.

Forrás: Péter József és Petneki Jenő (1966a): *Ének-zene. Tankönyv az általános iskolák 8. osztálya számára*. Tankönyvkiadó, Budapest.

sorszám	oldalszám	kottapélda	zenehallgatási szemelvény	megjegyzés
1.	21.	W. A. Mozart: Papageno áriája a Varázsfuvola c. operából („Egy tűzről pattant lányka”) Papageno szólama 8–20. ütem (Mozart, 1970)	[W. A.] Mozart: Papageno áriája a Varázsfuvola c. operából („Egy tűzről pattant lányka”)	Az ária részlete magyar szöveggel szerepel a tankönyvben (Péter és Petneki, 1966a), a fordító nincs feltüntetve. Az ária az eredetihez képest (Mozart, 1970) egy oktávval magasabban, valamint basszuskulcs helyett violinkulccsal lekottázva szerepel a tankönyvben (Péter és Petneki, 1966a).
2.	22–23.	W. A. Mozart: Tercett a Varázsfuvola c. operából („Már int a hajnal rózsaujja”) A tercett énekszólamai 10–28. ütem (Mozart, 1970)	[W. A.] Mozart: Tercett a Varázsfuvola c. operából („Már int a hajnal rózsaujja”)	A magyar fordítás Kerényi György munkája (Péter és Petneki, 1966a). A tercett eredeti hangneme Esz-dúr (Mozart, 1970), a tankönyvben (Péter és Petneki, 1966a) C-dúrba transzponálva szerepel a részlet.
3.	25.	W. A. Mozart: Sarastro áriája a Varázsfuvola c. operából („Osiris, Isis”) Sarastro szólama 4–48. ütem (Mozart, 1970)	[W. A.] Mozart: Sarastro áriája a Varázsfuvola c. operából („Osiris, Isis”)	A magyar fordítás Harsányi Zsolt és Fischer Sándor munkája (Péter és Petneki, 1966a). Az ária egy oktávval magasabban, valamint basszuskulcs helyett violinkulcsban lejegyezve szerepel a tankönyvben (Péter és Petneki, 1966a) az eredetihez képest (Mozart, 1970).

sorszám	oldalszám	kottapélda	zenehallgatási szemelvény	megjegyzés
4.	26–27.	W. A. Mozart: Bűvös csengettyű a Varázsfuvola c. operából az énekszólamok 301–350. ütem (Mozart, 1970)	[W. A.] Mozart: Bűvös csengettyű a Varázsfuvola c. operából	Az operarészlet magyar szöveggel szerepel a tankönyvben, de a fordító neve nincs feltüntetve (Péter és Petneki, 1966a).
5.	28–31.	W. A. Mozart: Szerenád („Kis éji zene”) 1: I. tétel 1. téma: az első hegedű dallama, 1–18. ütem (Mozart, 1964) 2: I. tétel 2. téma: az első és a második hegedű dallama 28–31. ütem (uo.) 3: I. tétel 3. téma: az első hegedű dallama 35–43. ütem (uo.) 4: II. tétel 1. téma: az első hegedű dallama 1–8. ütem (uo.) 5: II. tétel 2. téma: az első hegedű dallama 16–20. ütem (uo.) 6: III. tétel 1. téma: az első hegedű dallama 1–8. ütem (uo.) 7: III. tétel 2. téma: az első hegedű dallama 1–8. ütem (uo.) 8: IV. tétel 1. téma: az első hegedű dallama 1–8. ütem (uo.) 9: IV. tétel 2. téma: az első hegedű dallama 17–20. ütem (uo.) 10: I. tétel partitúrarészlet, 1–4. ütem (uo.) 11: II. tétel partitúrarészlet 1–4. ütem (uo.) 12: III. tétel partitúrarészlet 1–16. ütem (uo.) 13: IV. tétel partitúrarészlet 1–5. ütem (uo.)	[W. A.] Mozart: Szerenád („Kis éji zene”)	1: az első hegedű dallama az 1–10. ütemben (Mozart, 1964) egy oktávval mélyebben van lekottázva a tankönyvben (Péter és Petneki, 1966a) 2–9: az első hegedű dallama az eredetihez (Mozart, 1964) képest egy oktávval mélyebben van lekottázva a tankönyvben (Péter és Petneki, 1966a).

sorszám	oldalszám	kottapélda	zenehallgatási szemelvény	megjegyzés
6.	36–37.	L. van Beethoven: D-dúr hegedűverseny I. tétel 1: az első téma dallama: 2–9. ütem (Beethoven, 1973) 2: a második téma: 43–50. ütem (uo.) 3: a téma moll hangnemben: 51–64. ütem (uo.) 4: újabb téma a zenekarban: 77–79. ütem (uo.) 5: a második téma a szólóhegedűn: 511–518. ütem (uo.)	[L. van] Beethoven: [D-dúr] hegedűverseny I. tétel	1: Az első oboa dallama (Beethoven, 1973) egy oktávval mélyebben került lejegyzésre a tankönyvben (Péter és Petneki, 1966a). 2: Az oboák a tankönyvi lejegyzéshez (Péter és Petneki, 1966a) képest egy oktávval magasabban, a fagottok egy oktávval mélyebben szólnak, mint a partitúrában (Beethoven, 1973). 3: Az első hegedű szólama (Beethoven, 1973) egy oktávval mélyebben lett lejegyezve a tankönyvben (Péter és Petneki, 1966a).
7.	37.	L. van Beethoven: c-moll (Patetikus) szonáta II. tétel: az 1–8. ütem dallama (Beethoven, 1971)	[L. van] Beethoven: [c-moll (Patetikus)] zongoraszonáta II. tétel	A tankönyvben (Péter és Petneki, 1966a) a kottapélda betűkottával van lejegyezve.
8.	42–45.	L. van Beethoven: IX., d-moll szimfónia IV. tétel 1: partitúrarészlet: 543–549. ütem (Beethoven, ©1982) 2: az Örömmóda dallama („Lángolj fel a lelkünkben”) bariton szóló és kórus 241–264. ütem (uo.) 3: második téma („Embermilliók”) kórus (tenor és basszus) 595–602. ütem (uo.) 4: a két téma egyidejűleg: kórus (szoprán és alt) 654–662. ütem (uo.)	[L. van] Beethoven: IX., [d-moll] szimfónia IV. tétel	A tétel részletei magyar nyelven szerepelnek a tankönyvben (Péter és Petneki, 1966a), de a fordítójuk nincs feltüntetve. 3: A férfiszólamok (Beethoven, ©1982) a tankönyvben egy oktávval magasabban vannak lejegyezve (Péter és Petneki, 1966a).
9.	48.	Szabó Ferenc: Föltámadott a tenger I. tétel dallamrészlete (20 ütem) (Szabó, 1959)	Szabó Ferenc: Föltámadott a tenger I. tétel	-

sorszám	oldalszám	kottapélda	zenehallgatási szemelvény	megjegyzés
10.	60.	Erkel Ferenc: Nyitány a Hunyadi László c. operából a nyitány 1–8. ütem dallama (Erkel, 2006)	Erkel [Ferenc]: Nyitány a Hunyadi László c. operából	-
11.	60–61.	Erkel Ferenc: Győzelmi kórus a Hunyadi László c. operából („Meghalt a cselszövő”): kórus (tenor és basszus) 1–16. üteme (Erkel, 2006)	Erkel [Ferenc]: Győzelmi kórus a Hunyadi László c. operából	A partitúrában (Erkel, 2006) F-dúrban, a tankönyvben Péter és Petneki, 1966a) C-dúrba transzponálva szerepel a részlet.
12.	61.	Erkel Ferenc: Palotás a Hunyadi László c. operából a Palotás: 1–6. ütem dallama (Erkel, 2006)	Erkel [Ferenc]: Palotás a Hunyadi László c. operából	-
13.	62.	Erkel Ferenc: Gyászinduló a Hunyadi László c. operából: 1–4. ütem dallama (Erkel, 2006)	Erkel [Ferenc]: Gyászinduló a Hunyadi László c. operából	A partitúrában (Erkel, 2006) a gyászinduló esz-mollban, a tankönyvben (Péter és Petneki, 1966a) e-mollba transzponálva szerepel.
14.	62.	Erkel Ferenc: Bánk bán áriája a Bánk bán c. operából („Hazám, hazám”) Bánk szólama: 50–67. ütem (Erkel, 2009)	Erkel Ferenc: Bánk bán áriája a Bánk bán c. operából („Hazám, hazám”)	A partitúrában (Erkel, 2009) a részlet Asz-dúrban, a tankönyvben (Péter és Petneki, 1966a) F-dúrba transzponálva szerepel.
15.	63.	Erkel Ferenc: Keserű bordal a Bánk bán c. operából Petur szólama: 5–24. ütem (Erkel, 2009)	Erkel Ferenc: Keserű bordal a Bánk bán c. operából	A partitúrához (Erkel, 2009) képest Petur szólama basszuskulcs helyett violinkulcsban és egy oktávval magasabban lett a tankönyvben (Péter és Petneki, 1966a) lejegyezve.

sorszám	oldalszám	kottapélda	zenehallgatási szemelvény	megjegyzés
16.	70–71.	Kodály Zoltán: Gólya-nóta 1: alt szólam: 1–12. ütem (Kodály, ©1972) 2: szoprán I.: 16–23. ütem (uo.) 3: tutti: 24–30. ütem (uo.) 4: szoprán I.: 31–32. ütem (uo.) 5: szoprán II.: 33–40. ütem (uo.) 6: szoprán I.: 41–51. ütem (uo.) 7: alt: 52–55. ütem (uo.) 8: alt: 77–83. ütem (uo.) 9: szoprán I.: 66–67. ütem (uo.)	Kodály [Zoltán]: Gólya-nóta	-
17.	72–73.	Bartók Béla: Cipósütés 1: alt szólam: 1–2. ütem (Bartók, ©1950) 2: szoprán: 4–5. ütem (uo.) 3: tutti: 7–8. ütem (uo.) 4: a két szólam együtt: 13–14. ütem (uo.) 5: szoprán: 17. ütem (uo.) 6: szoprán: 20–21. ütem (uo.) 7: tutti: 26–28. ütem (uo.) 8: szoprán: 34–38. ütem (uo.) 9: szoprán: 47. ütem (uo.) 10: tutti: 60–65. ütem (uo.)	Bartók [Béla]: Cipósütés	-
18.	74–75.	Bartók Béla: Senkim a világon a teljes kórusmű kottája (53 ütem)	Bartók Béla: Senkim a világon	A kotta a kotta a kórusmű első kiadásának fakszimiléje (Péter és Petneki, 1967).

sorszám	oldalszám	kottapélda	zenehallgatási szemelvény	megjegyzés
19.	76–77.	Kodály Zoltán: Huszt a mű dallamai 1: bariton: 2–9. ütem (Kodály, 1972) 2: basszus: 11–12. ütem (uo.) 3: bariton: 13–18. ütem (uo.) 4: tenor: 20–24. ütem (uo.) 5: basszus: 25–26. ütem (uo.) 6: tutti: 26–28. ütem (uo.) 7: bariton: 29–40. ütem (uo.) 8: tenor: 41–52. ütem (uo.) 9: tutti: 53–57. ütem (uo.)	Kodály [Zoltán]: Huszt	A férfikar szólamai (Kodály, 1972) a tankönyvben (Péter és Petneki, 1966a) egy oktávval magasabban lettek lejegyezve.
20.	86.	-	[Giuseppe] Verdi: Győzelmi kórus az Aida c. operából	-
21.	86.	G. Verdi: Bevonulási induló az Aida c. operából: a trombita fanfárja (12 ütem) (Verdi, ©1913)	[Giuseppe] Verdi: Bevonulási induló az Aida c. operából	-
22.	88–89.	M. Muszorgszkij: Forradalmi kórus a Borisz Godunov c. operából énekkari részlet 24 ütem (Péter és Petneki, 1966a)	[Mogyeszt] Muszorgszkij: Forradalmi kórus a Borisz Godunov c. operából	A kórus szövege magyarul szerepel a tankönyvben (Péter és Petneki, 1966a), de a fordító neve nincs feltüntetve.
23.	89.	Ladu, ladu (orosz népdal)	[Mogyeszt] Muszorgszkij: Ladu, ladu a Hovanscsina c. operából	A magyar fordítás Nádasdy Kálmán munkája (Péter és Petneki, 1966a).

sorszám	oldalszám	kottapélda	zenehallgatási szemelvény	megjegyzés
24.	101–108.	B. Britten: Variációk és fuga egy Purcell-témára 1: a téma: 9 ütem (Britten, ©1947) 2: fuvolák és piccolo: Variation A, 6 ütem (uo.) 3: oboák: Variation B, 5 ütem (uo.) 4: klarinét: Variation C, 5 ütem (uo.) 5: fagott: Variation D, 4 ütem (uo.) 6: hegedűk: Variation E, 6 ütem (uo.) 7: brácsák: Variation F, 5 ütem (uo.) 8: gordonkák: Variation G, 7 ütem (uo.) 9: nagybőgő: Variation H, 9 ütem (uo.) 10: hárfa: Variation I, 3 ütem (uo.) 11: kürtök: Variation J, 3 ütem (uo.) 12: trombiták: Variation K, 3 ütem (uo.) 13: harsonák és tuba: Variation L, 10 ütem (uo.) 14: üstdob: Variation M, 4 ütem (uo.) 15: nagydob és réztányér: Variation M, 3 ütem (uo.) 16: csörgődob és triangulum: Variation M, 3 ütem (uo.) 17: kínai fadob és pergődob: Variation M, 4 ütem (uo.) 18: xilofon: Variation M, 4 ütem (uo.) 19: kasztanyett, gong és ostor: Variation M, 7ütem (uo.) 20: Fúgatéma (piccolo): 8 ütem (uo.)	Benjamin Britten: Variációk és fuga egy Purcell-témára	-

24. táblázat: Feladatok, megfigyelési szempontok, kérdések, magyarázatok is ismétlés a nyolcadik osztályos ének-zene tankönyv zenehallgatásra vonatkozó részeiben.

Forrás: Péter József és Petneki Jenő (1966a): *Ének-zene. Tankönyv az általános iskolák 8. osztálya számára.* Tankönyvkiadó, Budapest.

sorszám	oldalszám	zenehallgatási szemelvény	feladatok száma mondatokban (db)	megfigyelési szempontok száma mondatokban (db)	kérdések száma mondatokban (db)	magyarázatok száma mondatokban (db)	ismétlések száma mondatokban (db)
1.	21.	[W. A.] Mozart: Papageno áriája a Varázsfuvola c. operából („Egy tűzről pattant lányka”)	0	0	0	1	0
2.	22–23.	[W. A.] Mozart: Tercett a Varázsfuvola c. operából („Már int a hajnal rózsaujja”)	2	0	0	0	0
3.	25.	[W. A.] Mozart: Sarastro áriája a Varázsfuvola c. operából („Osiris, Isis”)	0	0	0	0	0
4.	26–27.	[W. A.] Mozart: Bűvös csengettyű a Varázsfuvola c. operából	0	0	0	0	0
5.	28–31.	[W. A.] Mozart: Szerenád („Kis éji zene”)	1	0	0	13	0
6.	36–37.	[L. van] Beethoven: [D-dúr] hegedűverseny I. tétel	0	0	0	6	0
7.	37.	[L. van] Beethoven: [c-moll (Patetikus)] zongoraszonáta II. tétel	1	0	0	1	0
8.	42–45.	[L. van] Beethoven: IX., [d-moll] szimfónia IV. tétel	1	0	0	8	0

sorszám	oldalszám	zenehallgatási szemelvény	feladatok száma mondatokban (db)	megfigyelési szempontok száma mondatokban (db)	kérdések száma mondatokban (db)	magyarázatok száma mondatokban (db)	ismétlések száma mondatokban (db)
9.	48.	Szabó Ferenc: Föltámadott a tenger I. tétel	1	1	0	2	0
10.	60.	Erkel [Ferenc]: Nyitány a Hunyadi László c. operából	0	0	0	1	0
11.	60–61.	Erkel [Ferenc]: Győzelmi kórus a Hunyadi László c. operából	0	0	0	9	0
12.	61.	Erkel [Ferenc]: Palotás a Hunyadi László c. operából	0	0	0	2	0
13.	62.	Erkel [Ferenc]: Gyászinduló a Hunyadi László c. operából	0	0	0	6	0
14.	62.	Erkel Ferenc: Bánk bán áriája a Bánk bán c. operából („Hazám, hazám”)	0	0	0	3	0
15.	63.	Erkel Ferenc: Keserű bordal a Bánk bán c. operából	0	0	0	0	0
16.	70–71.	Kodály [Zoltán]: Gólya-nóta	1	0	0	5	0
17.	72–73.	Bartók [Béla]: Cipósütés	0	0	0	9	0
18.	74–75.	Bartók Béla: Senkim a világon	0	0	0	0	0
19.	76–77.	Kodály [Zoltán]: Huszt	0	0	0	3	0
20.	86.	[Giuseppe] Verdi: Győzelmi kórus az Aida c. operából	0,5	0	0	2	0

sorszám	oldalszám	zenehallgatási szemelvény	feladatok száma mondatokban (db)	megfigyelési szempontok száma mondatokban (db)	kérdések száma mondatokban (db)	magyarázatok száma mondatokban (db)	ismétlések száma mondatokban (db)
21.	86.	[Giuseppe] Verdi: Bevonulási induló az Aida c. operából	0,5	0	0	2	0
22.	88–89.	[Mogyeszt] Muszorgszkij: Forradalmi kórus a Borisz Godunov c. operából	1	0	0	3	0
23.	89.	[Mogyeszt] Muszorgszkij: Ladu, ladu a Hovanscsina c. operából	1	0	0	0	0
24.	101–108.	Benjamin Britten: Variációk és fűga egy Purcell-témára	0	0	0	30	0
Összesen: 117 mondat 100%			10 8,5%	1 1%	0 0%	106 90,5%	0 0%

25. táblázat: A nyolcadik osztályos ének-zene tankönyv zenehallgatásra vonatkozó képi illusztrációi.

Forrás: Péter József és Petneki Jenő (1966a): *Ének-zene. Tankönyv az általános iskolák 8. osztálya számára*. Tankönyvkiadó, Budapest.

sorszám	oldalszám	zenehallgatási szemelvény	a kép aláírása	a kép típusa	a kép forrása	megjegyzés
1.	21.	[W. A.] Mozart: Papageno áriája a Varázsfuvola c. operából („Egy tűzről pattant lányka”)	-	-	-	-

sorszám	oldalszám	zenehallgatási szemelvény	a kép aláírása	a kép típusa	a kép forrása	megjegyzés
2.	22–23.	[W. A.] Mozart: Tercett a Varázsfuvola c. operából („Már int a hajnal rózsaujja”)	-	-	-	-
3.	25.	[W. A.] Mozart: Sarastro áriája a Varázsfuvola c. operából („Osiris, Isis”)	-	-	-	-
4.	26–27.	[W. A.] Mozart: Bűvös csengettyű a Varázsfuvola c. operából	-	-	-	-
5.	28–31.	[W. A.] Mozart: Szerenád („Kis éji zene”)	Szerenád	„képzőművészeti alkotásról készült fénykép” (Péter és Petneki, 1966a. 111. o.)	-	A festmény Spitzweg alkotása (Péter és Petneki, 1966a).
6.	36–37.	[L. van] Beethoven: [D-dúr] hegedűverseny I. tétel	Beethoven aláírása	kézírás	-	-
7.	37.	[L. van] Beethoven: [c-moll (Patetikus)] zongoraszonáta II. tétel	-	-	-	-
8.	42–45.	[L. van] Beethoven: IX., [d-moll] szimfónia IV. tétel	-	-	-	-
9.	48.	Szabó Ferenc: Föltámadott a tenger	-	-	-	-
10.	60.	Erkel [Ferenc]: Nyitány a Hunyadi László c. operából	-	-	-	-
11.	60–61.	Erkel [Ferenc]: Győzelmi kórus a Hunyadi László c. operából	-	színpadképről készült fénykép	-	-
12.	61.	Erkel [Ferenc]: Palotás a Hunyadi László c. operából	-	színpadképről készült fénykép	-	-
13.	62.	Erkel [Ferenc]: Gyászinduló a Hunyadi László c. operából	-	-	-	-
14.	62.	Erkel Ferenc: Bánk bán áriája a Bánk bán c. operából („Hazám, hazám”)	-	-	-	-

sorszám	oldalszám	zenehallgatási szemelvény	a kép aláírása	a kép típusa	a kép forrása	megjegyzés
15.	63.	Erkel Ferenc: Keserű bordal a Bánk bán c. operából	-	színpadképről készült fénykép	-	-
16.	70–71.	Kodály [Zoltán]: Gólya-nóta	-	-	-	-
17.	72–73.	Bartók [Béla]: Cipósütés	-	-	-	-
18.	74–75.	Bartók Béla: Senkim a világon	-	-	-	-
19.	76–77.	Kodály [Zoltán]: Huszt	-	-	-	-
20.	86.	[Giuseppe] Verdi: Győzelmi kórus az Aida c. operából	-	-	-	-
21.	86.	[Giuseppe] Verdi: Bevonulási induló az Aida c. operából	-	színpadképről készült fénykép	-	-
22.	88–89.	[Mogyeszt] Muszorgszkij: Forradalmi kórus a Borisz Godunov c. operából	-	-	-	-
23.	89.	[Mogyeszt] Muszorgszkij: Ladu, ladu a Hovanscsina c. operából	-	-	-	-
24.	101–108.	Benjamin Britten: Variációk és fuga egy Purcell-témára	-	fénykép	-	A fényképen Lehel György vezényli a Magyar Rádió és Televízió szimfonikus zenekarát (Péter és Petneki, 1967).

26. táblázat: A nyolcadik osztályos ének-zene tankönyv zenei tárgyú olvasmányai.

Forrás: Péter József és Petneki Jenő (1966a) *Ének-zene. Tankönyv az általános iskolák 8. osztálya számára*. Tankönyvkiadó, Budapest.

sorsz.	oldalsz.	olvasmány címe	olvasmány szerzője	olvasmány-ban szereplő mondatok száma (db)	olvasmány-ban szereplő egyszerű mondatok száma (db)	olvasmány-ban szereplő összetett mondatok száma (db)	olvasmány kiegészítő anyagai	megjegyzések
1.	18.	A gyermek Mozartról	Részlet Andreas Schachtner Maria Anna Mozarthoz 1792. április 24-én írt leveléből. (Idézi Abert Mozartról szóló könyvében.) (Mozart breviárium, 1961).	9	3	6	Carmontelle–Dellafosse: Mozart-papa gyermekeivel (Péter és Petneki, 1966a, 111. o.)	Az olvasmány a Mozart-breviáriumból való részlet (Péter és Petneki, 1966a).
2.	21.	Hangversenyhirdetés Frankfurtban (1763)	A hangversenyhirdetés és 1763. augusztus 30-i keltezésű. (Idézi Abert a Mozartról szóló könyvében.) (Mozart breviárium, 1961.)	5	2	3	-	Az olvasmány részlet a Mozart-breviáriumból (Péter és Petneki, 1966a).
3.	23–24.	Mozart	Eösz László	36	11	25	1: Mozart arcképe: viasz medália 1786 vagy 1780 tájékáról (Péter és Petneki, 1967). 2: lábjegyzetben a Don Juan opera címének magyar kiejtése	-

sorsz.	oldalsz.	olvasmány címe	olvasmány szerzője	olvasmány- ban szereplő mondatok száma (db)	olvasmány- ban szereplő egyszerű mondatok száma (db)	olvasmány- ban szereplő összetett mondatok száma (db)	olvasmány kiegészítő anyagai	megjegyzések
4.	27.	Az ifjú Mozartról	[Részlet] Mária Terézia császárnőnek fiához írt leveléből (Péter és Petneki, 1966a)	6	1	5	-	Az olvasmány a Mozart-breviariumból származik (Péter és Petneki, 1966a).
5.	38.	Beethoven ifjúsága	Szabolcsi Bence	7	0	7	Beethoven arcképe	Az olvasmány részlet Szabolcsi Bence Beethoven c. könyvéből (Péter és Petneki, 1966a).
6.	39.	Beethoven Magyarországon jár	Szabolcsi után (Péter és Petneki, 1966a)	2	0	2	-	Az olvasmány feltehetőleg Szabolcsi Bence Beethoven c. könyve alapján készült.
7.	40–41.	Beethoven	Eöszte László	44	20	24	1: Pásztor Lajos: Beethoven szobra a martonvásári parkban (Péter és Petneki, 1966a. 111. o.) 2: A martonvásári kastély (fényképe)	-

sorsz.	oldalsz.	olvasmány címe	olvasmány szerzője	olvasmány- ban szereplő mondatok száma (db)	olvasmány- ban szereplő egyszerű mondatok száma (db)	olvasmány- ban szereplő összetett mondatok száma (db)	olvasmány kiegészítő anyagai	megjegyzések
8.	45.	Beethoven végrendeletéből	Szabolcsi Bence	9	1	8	-	Az olvasmány részlet Szabolcsi Bence Beethoven c. könyvéből (Péter és Petneki, 1966a).
9.	58–59.	Erkel Ferenc	Eőszé László	38	14	24	Stróbl Alajos: Erkel Ferenc szobra az Operaház homlokzatán (Péter és Petneki, 1966a).	-
10.	84–85.	Verdi	Eőszé László	38	15	23	1: Verdi arcképe 2: lábjegyzetben a zeneszerző keresztnevének (Giuseppe) magyar kiejtése	-
11.	85.	Verdi az egységes Olaszországért, népe szabadságáért küzd	részletek Verdi leveleiből (Péter és Petneki, 1966a. 85. o.).	a: 1848: 3 b: 1859: 2	a: 0 b: 1	a: 3 b: 1	lábjegyzetben magyarázat a levélben Verdi által említett himnuszhoz	-

sorsz.	oldalsz.	olvasmány címe	olvasmány szerzője	olvasmány- ban szereplő mondatok száma (db)	olvasmány- ban szereplő egyszerű mondatok száma (db)	olvasmány- ban szereplő összetett mondatok száma (db)	olvasmány kiegészítő anyagai	megjegyzések
12.	87.	Muszorgszkij	Keldis	8	3	5	Muszorgszkij arcképe	Az olvasmány részlet Keldis Az orosz zene története c. könyvéből (Péter és Petneki, 1966a. 87.o.).
13.	89.	-	Muszorgszkij	4	0	4	-	Az olvasmány idézet Muszorgszkijtől (Péter és Petneki, 1966a).
14.	92–93.	A dzsessz	Révész Dorrit	31	4	27	Gershwin-idézet a dzsesszről	-

27. táblázat: A nyolcadik osztályban részletesen megismert zeneszerzők.

Forrás: Péter József és Petneki Jenő (1966a): *Ének-zene. Tankönyv az általános iskolák 8. osztálya számára*. Tankönyvkiadó, Budapest.

sorszám	arckép a zeneszerzőről	életrajz	énekes szemelvény	zenehallgatási szemelvény	olvasmány	egyéb
Wolfgang Amadeus Mozart	+: 24. o., viasz medália, 1786 vagy 1780 tájékról (Péter és Petneki, 1967).	+: 23–24. o.: Eősze László: Mozart (Ld. az olvasmányoknál is)	1: 19. o.: A fonó lányka 2: 20. o.: Vágyódás a tavasz után	1: 21. o.: Papageno áriája a Varázsfuvola c. operából („Egy tűzről pattant lányka”) 2: 22–23. o.: Tercett a Varázsfuvola c. operából („Már int a hajnal rózsauja”) 3: 25. o.: Sarastro áriája a Varázsfuvola c. operából („Osiris, Isis”) 4: 26–27. o.: Bűvös csengettyű a Varázsfuvola c. operából 5: 28–31. o.: Szerenád („Kis éji zene”)	1: 18. o.: A gyermek Mozart (Részlet a Mozart-breviariumból) 2: 21. o.: Hangversenyhirdetés Frankfurtban (Részlet a Mozart-breviariumból) 3: 23–24. o.: Eősze László: Mozart (ld. az életrajznál is) 4: 27. o.: Az ifjú Mozartól (Mária Terézia császárnőnek fiához írt leveléből) (Részlet a Mozart-breviariumból)	1: 18. o.: ismétlődő zenehallgatás: Német tánc 2: 18. o.: Carmantolle–Delafosse: Mozart-papa gyermekeivel 3: 19. o.: ismétlődő zenehallgatás: Adam–Schmidt: Változatok egy Mozart-témára

sorszám	arckép a zeneszerzőről	életrajz	énekes szemelvény	zenehallgatási szemelvény	olvasmány	egyéb
Ludwig van Beethoven	+: 38. o.	+: 40–41. o.: Eősze László: Beethoven (ld. az olvasmányoknál is)	1: 39. o.: Májusi dal	1: 36–37. o.: D-dúr hegedűverseny I. tétel 2: 37. o.: c-moll (Patetikus) szonáta II. tétel 3: 42–45. o.: IX., d-moll szimfónia IV. tétel	1: 38. o.: Beethoven ifjúsága (részlet Szabolcsi Bence Beethoven c. könyvéből) 2: 39. o.: Beethoven Magyarországon jár (Szabolcsi után) 3: 40–41. o.: Eősze László: Beethoven (ld. az életrajznál is) 4: 45. o.: Beethoven végrendeletéből (Szabolcsi Bence Beethoven c. könyvéből)	1: 37. o.: Beethoven aláírása 2: 39. o.: ismétlő zenehallgatás: Kis tánc (Víg–szomorú) 3: 40. o.: Pásztor Lajos: Beethoven szobra a martonvásári parkban 4: 41. o.: A martonvásári kastély (fénykép)

sorszám	arckép a zeneszerzőről	életrajz	énekes szemelvény	zenehallgatási szemelvény	olvasmány	egyéb
Erkel Ferenc	+: 59. o.: Strobl Alajos: Erkel Ferenc szobra az Operaház homlokzatán	+: 58–59. o.: Eöszte László: Erkel Ferenc (ld. az olvasmányánál is)	-	1: 60. o.: Nyitány a Hunyadi László c. operából 2: 60–61. o.: Győzelmű kórus a Hunyadi László c. operából 3: 61. o.: Palotás a Hunyadi László c. operából 4: 62. o.: Gyászinduló a Hunyadi László c. operából 5: 62. o.: Bánk bán áriája a Bánk bán c. operából („Hazám, hazám”) 6: 63. o.: Keserű bordal a Bánk bán c. operából	1: 58–59. o.: Eöszte László: Erkel Ferenc (ld. az életrajznál is)	1: 60. o.: Győzelemi kórus a Hunyadi László c. operából – színpadkép 2: 61. o.: Palotás a Hunyadi László c. operából – színpadkép 3: 63. o.: Keserű bordal a Bánk bán c. operából – színpadkép
Giuseppe Verdi	+: 85. o.	+: 84–85. o.: Eöszte László: Verdi (ld. az olvasmányoknál is)	-	1: 86. o.: Győzelmű kórus az Aida c. operából 2: 86. o.: Bevonulási induló az Aida c. operából	1: 84–85. o.: Eöszte László: Verdi (ld. az életrajznál is) 2: 85. o.: Verdi az egységes Olaszországért, népe szabadságáért küzd (részletek Verdi leveleiből)	1: 86. o.: Bevonulási induló az Aida c. operából – színpadkép

sorszám	arckép a zeneszerzőről	életrajz	énekes szemelvény	zenehallgatási szemelvény	olvasmány	egyéb
Mogyeszt Muszorgszkij	+: 87. o.	+: 87. o.: Keldis: Az orosz zene története c. könyvéből (ld. az olvasmányoknál is)	1: 89. o.: Ladu, ladu (orosz népdal)	1: 88–89. o.: Forradalmi kórus a Borisz Godunov c. operából 2: 89. o.: Ladu, ladu a Hovanscsina c. operából	1: 87. o.: Keldis: Az orosz zene történetéből c. könyvéből a Muszorgszkijről szóló részletek (ld. az életrajznál is) 2: 89. o.: idézet Muszorgszkijtől	-

28. táblázat: A nyolcadik osztály zenehallgatási lemezei.

Források: Országos Pedagógiai Intézet (szerk. 1966): *Zenehallgatás az általános iskola 8. osztálya számára*. Összeállította Péter József és Petneki Jenő. Magyar Hanglemezgyártó Vállalat, Budapest; Péter József és Petneki Jenő (1966a): *Ének-zene. Tankönyv az általános iskolák 8. osztálya számára*. Tankönyvkiadó, Budapest.

lemezoldal sorszáma	blokk sorszáma	szerző(k) neve(i)	műcím(ek)	előadó(k) neve(i)	időtartam	kapcsolat a tankönyv dalanyagával	megjegyzések
I.	1.	[W. A.] Mozart	Papageno áriá[ja] a Varázsfuvola c. operából II. felvonás	Melis György és a Magyar Állami Operaház Zenekara, vezényel: Erdélyi Miklós	3'57"	-	Mozart Die Zauberflöte KV 620 c. Singspieljének bemutatója 1791. szeptember 30-án volt Bécsben, a Theater auf der Wiedenben (Sadie, ©1980, 1982). Papegeno F-dúr áriája (Ein Mädchen oder Weibchen wünscht Papageno sich!) a második felvonásban hangzik el (Mozart, 1970).

lemezoldal sorszáma	blokk sorszáma	szerző(k) neve(i)	műcím(ek)	előadó(k) neve(i)	időtartam	kapcsolat a tankönyv dalanyagával	megjegyzések
I.	2.	[W. A.] Mozart	Sarastro áriája (F-dúr) a Varázsfuvola c. operából	Székely Mihály és a Magyar Állami Operaház ének-és zenekara, vezényel: Erdélyi Miklós	2'45"	-	Sarastro F-dúr áriája (O Isis und Osiris) a Singspiel első felvonásában csendül fel (Mozart, 1970).
I.	3.	[W. A.] Mozart	Bűvös csengettyű. Kar és kettős-részlet a Varázsfuvola c. operából	Andor Éva, Melis György, a Magyar Néphadsereg férfikara és a Magyar Állami Operaház zenekara, vezényel: Erdélyi Miklós, karigazgató: Kis István	1'	-	A kar (Mily szép ez – Das klinget so herrlich, das klinget so schön) és a kettős (Minden jó szív – Könnte jeder brave Mann solche Glöckchen finden) a daljáték első felvonásának fináléjában hangzik el (Mozart, 1970, Péter és Petneki, 1966a).
I.	4.	[W. A.] Mozart	Tercett a Varázsfuvola c. operából: „Már int a hajnal rózsája”	Andor Éva, Hamar Júlia, Barlay Zsuzsa (ének), Magyar Állami Operaház zenekara, vezényel: Erdélyi Miklós	1'	-	A tercett (Bald prangt dem Morgen zu verbünden) a daljáték második felvonásának fináléjában kapott helyet (Mozart, 1970).
I.	5.	[W. A.] Mozart	Kis éji zene K. 525	Magyar Kamarazenekar, koncertmester: Tátrai Vilmos	16'18"	-	Az Eine kleine Nachtmusik KV 525 a zeneszerző saját műjegyzéke szerint 1787. augusztus 10-én íródott. Előadó-apparátusa egy nagybőgővel kiegészült vonósnégyes (Sadie, ©1980, 1982).

lemezoldal sorszáma	blokk sorszáma	szerző(k) neve(i)	műcím(ek)	előadó(k) neve(i)	időtartam	kapcsolat a tankönyv dalanyagával	megjegyzések
II.	1.	[L. Beethoven van]	D-dúr hegedűverseny I. tétel	Kovács Dénes [hegedű] és a Magyar Állami Hangversenyzenekar, vezényel: Ferencsik János	23'	-	Beethoven op. 61-es D-dúr hegedűversenye 1806-ban keletkezett, ugyanebben az évben, december 23-án volt a bemutatója. A mű ajánlása Stephan von Breuningnak szól (Kerman és Tyson, ©1980, 1983).
II.	2.	[L. Beethoven van]	c-moll (Patetikus) zongoraszonáta, 2. tétel	Hernádi Lajos [zongora]	4'50"	-	Az op. 13-as Sonate Pathétique ajánlása [Carl von] Lichnowksy hercegnek szól. A zongoraszonátát 1797 és 1798 között fejezhette be a zeneszerző (Kerman és Tyson, ©1980, 1983).
III.	1.	[L. Beethoven van]	IX. d-moll (op. 125) szimfónia, IV. tétel	Ingelborg Wenglor, Ursula Zollenkompf, Hans-Joachim Rotzsch, Theo Adam, a lipcsei Rádió Énekkara és a lipcsei Gewandhaus-zenekar, vezényel: Franz Konwitschny	25'	-	Beethoven 9., d-moll szimfóniája op. 125 1822 és 1824 között keletkezett. Ősbemutatója 1824. május 7-én volt. A zeneszerző a IV. tételben Schiller Örömdóját (An die Freude) zenésítette meg énekes szólisták és kórus alkalmazásával (Kerman és Tyson, ©1980, 1983).

lemezoldal sorszáma	blokk sorszáma	szerző(k) neve(i)	műcím(ek)	előadó(k) neve(i)	időtartam	kapcsolat a tankönyv dalanyagával	megjegyzések
IV.	1.	Erkel Ferenc	Nyitány a Hunyadi László c. operához	Magyar Állami Operaház zenekara, vezényel: Komor Vilmos	13'35"	-	Erkel négyfelvonásos operájának librettóját Tóth Lőrinc azonos című drámája nyomán Egressy Béni írta. A kompozíciós munka 1841–1843-ra datálódik. Az opera bemutatójra 1844. január 27-én Pesten, a Nemzeti Színházban került sor a komponista vezényletével (Legány, 1975).
IV.	2.	Erkel Ferenc	Meghalt a cselszövő (Kórusrészlet a Hunyadi László c. operából)	Magyar Állami Operaház ének-és zenekara, vezényel: Komor Vilmos, tenorszólo: Szabó Miklós	3'	-	„Meghalt a cselszövő, eltűnt a rút viszály” énekli a kórus az első felvonás fináléjában (Erkel, 2006).
IV.	3.	Erkel Ferenc	Palotás a Hunyadi László c. operából	Magyar Állami Operaház zenekara, vezényel: Komor Vilmos	3'40"	-	A Palotás (az összkiadásban Magyar tánc) az opera harmadik felvonásában csendül fel (Erkel, 2006).
IV.	4.	Erkel Ferenc	Gyászinduló a Hunyadi László c. operából	Magyar Állami Operaház zenekara, vezényel: Komor Vilmos	4'15"	-	A gyászinduló a negyedik felvonás fináléjában szólal meg (Erkel, 2006).

lemezoldal sorszáma	blokk sorszáma	szerző(k) neve(i)	műcím(ek)	előadó(k) neve(i)	időtartam	kapcsolat a tankönyv dalanyagával	megjegyzések
V.	1.	Kodály Zoltán	Huszt. Kórusmű Kölcsey Ferenc versére	Magyar Néphadsereg férfikara, vezényel: Kis István	3'01"	-	Kölcsey azonos című versére 1936-ban komponált férfikart Kodály (Eősze, 1984).
V.	2.	Kodály Zoltán	Gólya-nóta	Vendel utcai kórus, vezényel: Andor Ilona	1'26"	-	Kodály ezt a gyermekkarát 1929-ben szerezte (Eősze, 1984).
V.	3.	Bartók Béla	Cipósütés	Vendel utcai kórus, vezényel: Andor Ilona	2'	-	A Gyermek-és nőikarok III. füzetének 4. darabja. Ősbemutatójára Kecskeméten került sor 1937. április 18-án (Tallián, 2016).
V.	4.	Szabó Ferenc	Feltámadott a tenger. Oratórium Petőfi Sándor költeményeire. Kórusrészlet.	Budapesti Kórus és a Magyar Állami Hangversenyzenekar, vezényel: Forrai Miklós	3'30"	-	A Feltámadott a tenger (1955) c. oratórium „.... Szabó Ferenc életművében az egyik összefoglaló, betetőző alkotás, ...” (Pernye, 1965. 26. o.)

lemezoldal sorszáma	blokk sorszáma	szerző(k) neve(i)	műcím(ek)	előadó(k) neve(i)	időtartam	kapcsolat a tankönyv dalanyagával	megjegyzések
V.	5.	Erkel Ferenc	Bordal a Bánk bán c. operából	Jámbor László, a Magyar Néphadsereg férfikara, a Magyar Állami Operaház zenekara, vezényel: Erdélyi Miklós, karigazgató: Kis István	2'28"	-	Erkel operájának librettóját Katona József azonos című drámája nyomán Egressy Béni írta. Az operát Pesten, a Nemzeti Színházban mutatták be 1861. március 9-én. Vezényelt a zeneszerző (Legány, 1975). Az első felvonás Keserű bordalában Vörösmarty Mihály Keserű pohár c. versét zenésítette meg Erkel (Erkel, 2009).
V.	6.	Erkel Ferenc	Hazám, hazám. Ária a Bánk bán c. operából	Simándy József és a Magyar Állami Operaház zenekara, vezényel: Komor Vilmos	4'	-	A Hazám, hazám a magyar operairodalom legnépszerűbb áriája (Németh, 1979). A második felvonásban felcsendülő ária esetében eltér a szöveg az összkiadásban (Erkel, 2009) és a tankönyvben Péter és Petneki, 1966a).

lemezoldal sorszáma	blokk sorszáma	szerző(k) neve(i)	műcím(ek)	előadó(k) neve(i)	időtartam	kapcsolat a tankönyv dalanyagával	megjegyzések
V.	7.	[M.] Musszorgszkij (sic!)	Forradalmi kórus a Boris (sic!) Godunov c. operából	Kishegyi Árpád, Varga András és a Magyar Állami Operaház ének- és zenekara, vezényel: Erdélyi Miklós. Karigazgató Pless László	2'24"	-	Az opera szövegkönyvét Puskin és Karamazin után maga a zeneszerző írta. Az első változat (1868-1869) hét jelenetből, a második változat (1871-1872) prológusból és négy felvonásból állt. A revideálás (1873) és énekszólamok hozzáadása (1874) után a mű bemutatójára 1874. február 8-án a szentpétervári Marinszkij Színházban került sor (Abraham, ©1980, 1986).
V.	8.	[M.] Musszorgszkij (sic!)	Ladu, ladu... Kórusrészlet a Hovanscsina c. operából	Magyar Állami Operaház ének-és zenekara, vezényel: Erdélyi Miklós	2'23"	Ladu, ladu (orosz népdal): 89. o. (Péter és Petneki, 1966a)	Muszorgszkij 1872 és 1880 között dolgozott ezen az operáján, azonban a művet és annak hangszerelését Rimszkij- Korszakov fejezte be. Az így teljessé vált operát 1886. február 21-én mutatták be Szentpétervárott (Abraham, ©1980, 1986).

lemezoldal sorszáma	blokk sorszáma	szerző(k) neve(i)	műcím(ek)	előadó(k) neve(i)	időtartam	kapcsolat a tankönyv dalanyagával	megjegyzések
V.	9.	[G.] Verdi	Győzelmi kórus és Bevonulási induló az Aida c. operából	Magyar Állami Operaház ének-és zenekara, vezényel: Kórody András. Karigazgató Pless László.	12'03"	-	Az opera a Szezei- csatorna megnyitására készült és 1871. december 24-én a kairói operaházban mutatták be (Várnai, 1978).
VI.	1.	[G.] Gershwin	Két dal a Porgy és Bess c. operából a, Klára bölcsődala b, A szegényember gazdagsága	Szirmay Márta és Bende Zsolt, a Magyar Rádió és Televízió énekkara és a Magyar Állami Hangversenyzenekar, vezényel: Lantos Rezső	5'20"	-	Az 1935-ös Porgy és Bess c. négeropera Gershwin főműve, amelyet a zenetörténészek az amerikai operairodalom mérőföldkövének tartanak (Dahlhaus–Eggebrecht, szerk. 1984).
VI.	2.	[B.] Britten	Variációk és fuga egy Purcell témára (Kalauz a zenekarhoz az ifjúság számára)	Cseh Filharmonikusok Zenekara, vezényel: Karel Ancerl	19'40"	-	Britten The Young Person's Guide to the Orchestra. Variations and Fugue on a Theme of Purcell op. 34 c. művét eredetileg egy, a zenekar hangszereit bemutató filmhez készítette. A narrátor szövegét Eric Crozier írta (Britten, ©1947).

EÖTVÖS LORÁND TUDOMÁNYEGYETEM
PEDAGÓGIAI ÉS PSZICHOLÓGIAI KAR
TANULMÁNYI HIVATAL
Oktatásszervezési Iroda

¹ADATLAP

a doktori értekezés nyilvánosságra hozatalához

I. A doktori értekezés adatai

A szerző neve: Kiss Henriett

MTMT-azonosító: 10024557

A doktori értekezés címe és alcíme: Zenehallgatás az általános iskolai ének-zene órákon az 1960-as években

DOI-azonosító²: 10.15476/ELTE.2019.266

A doktori iskola neve: ELTE Pedagógiai és Pszichológiai Kar Neveléstudományi Doktori Iskola

A doktori iskolán belüli doktori program neve: Pedagógiatörténeti Doktori Program/Elméleti-történeti Pedagógia Program

A témavezető neve és tudományos fokozata: dr. habil Szabolcs Éva PhD egyetemi tanár

A témavezető munkahelye: ELTE Pedagógiai és Pszichológiai Kar Neveléstudományi Intézet, Történeti, Elméleti és Összehasonlító Pedagógiai Kutatócsoport

A társ-témavezető neve és tudományos fokozata: dr. habil. Bodnár Gábor DLA intézetigazgató egyetemi tanár

A társ-témavezető munkahelye: ELTE Bölcsészettudományi Kar Művészeti Követítő és Zenei Intézet

II. Nyilatkozatok

1. A doktori értekezés szerzőjeként³

a) hozzájárulok, hogy a doktori fokozat megszerzését követően a doktori értekezésem és a tézisek nyilvánosságra kerüljenek az ELTE Digitális Intézményi Tudástárban. Felhatalmazom az ELTE Pedagógiai és Pszichológiai Kar Neveléstudományi Doktori Iskola hivatalának ügyintézőjét, Barna Ildikót, hogy az értekezést és a téziseket feltöltse az ELTE Digitális Intézményi Tudástárba, és ennek során kitöltse a feltöltéshez szükséges nyilatkozatokat.

b) kérem, hogy a mellékelt kérelemben részletezett szabadalmi, illetőleg oltalmi bejelentés közzétételéig a doktori értekezést ne bocsássák nyilvánosságra az Egyetemi Könyvtárban és az ELTE Digitális Intézményi Tudástárban;⁴

c) kérem, hogy a nemzetbiztonsági okból minősített adatot tartalmazó doktori értekezést a minősítés (dátum)-ig tartó időtartama alatt ne bocsássák nyilvánosságra az Egyetemi Könyvtárban és az ELTE Digitális Intézményi Tudástárban;⁵

d) kérem, hogy a mű kiadására vonatkozó mellékelt kiadó szerződésre tekintettel a doktori értekezést a könyv megjelenéséig ne bocsássák nyilvánosságra az Egyetemi Könyvtárban, és az ELTE Digitális Intézményi Tudástárban csak a könyv bibliográfiai adatait tegyék közzé. Ha a könyv a fokozatszerzést követően egy évig nem jelenik meg, hozzájárulok, hogy a doktori értekezésem és a tézisek nyilvánosságra kerüljenek az Egyetemi Könyvtárban és az ELTE Digitális Intézményi Tudástárban.⁶

2. A doktori értekezés szerzőjeként kijelentem, hogy

a) az ELTE Digitális Intézményi Tudástárba feltöltendő doktori értekezés és a tézisek saját eredeti, önálló

¹ Beiktatta az Egyetemi Doktori Szabályzat módosításáról szóló CXXXIX/2014. (VI. 30.) Szen. sz. határozat. Hatályos: 2014. VII.1. napjától.

² A kari hivatal ügyintézője tölti ki.

³ A megfelelő szöveg aláhúzandó.

⁴ A doktori értekezés benyújtásával egyidejűleg be kell adni a tudományági doktori tanácshoz a szabadalmi, illetőleg oltalmi bejelentést tanúsító okiratot és a nyilvánosságra hozatal elhalasztása iránti kérelmet.

⁵ A doktori értekezés benyújtásával egyidejűleg be kell nyújtani a minősített adatokra vonatkozó közokiratot.

⁶ A doktori értekezés benyújtásával egyidejűleg be kell nyújtani a mű kiadásáról szóló kiadói szerződést.

szellemi munkám és legjobb tudomásom szerint nem sértem vele senki szerzői jogait;
b) a doktori értekezés és a tézisek nyomtatott változatai és az elektronikus adathordozón benyújtott tartalmak (szöveg és ábrák) mindenben megegyeznek.

3. A doktori értekezés szerzőjeként hozzájárulok a doktori értekezés és a tézisek szövegének plágiumkereső adatbázisba helyezéséhez és plágiumellenőrző vizsgálatok lefuttatásához.

Kelt: Budapest, 2020. február 5.

Kiss Renáta
a doktori értekezés szerzőjének aláírása